

Deštník

Z P R A V O D A J O B C E

Deštné v Orlických horách

Vás zve k návštěvě
Kačenčiny pohádkové říše
www.orlickehory.eu
kacenska@destne.info

ročník
2025

2

Muzeum zimních sportů, turistiky a řemesel v Deštném v Orlických horách
Vás srdečně zve na výstavu

Ptáci a jejich domovy

Hana Pišlová – fotografie
ing. Vladimír Pišl – budky

Výstava bude slavnostně zahájena

dne 11. června v 17:00

za hudebního doprovodu dětského souboru
SBOREČEK při ZŠ a MŠ Deštné v O. h.

**Výstavu můžete navštívit po celý červen
a červenec v prostorách muzea**

Litografie
4108 **ONIPRINT**

OBEC DEŠTNÉ V ORLICKÝCH HORÁCH DĚKUJE ZA POSKYTNUTÍ FINANČNÍ PODPORY

„ÚPRAVA TURISTICKÝCH TRATÍ V OBCI DEŠTNÉ V ORLICKÝCH HORÁCH“

Tento projekt byl realizován za finanční podpory Nadace ČEZ ve výši 400.000 Kč.

„ZAHÁJENÍ AUTOMATIZACE V INTERNETOVÉ KNIHOVNĚ DEŠTNÉ V ORLICKÝCH HORÁCH
PROSTŘEDNICTVÍM KNIHOVNÍHO SYSTÉMU TRITIUS REKS“

Tento projekt byl spolufinancován za finanční podpory Ministerstva kultury ve výši
16.000 Kč.

„Sejdeme se u muzea“ – komunitní altán a ohniště pro širokou veřejnost

Tento projekt byl spolufinancován Nadačním fondem ŠKODA Auto ve výši 114.200 Kč.

Vážení spoluobčané,

dovolte mi, abych Vás přivítala při čtení druhého letošního obecního zpravodaje. Před námi jsou letní prázdniny, čas dovolených a výletů. Na stránkách tohoto čísla Deštníku najdete program deštnského kulturního léta, který přináší tradiční akce jako je např. Dvořákův festival, pouť, Tavení skla dřevem a Kačenčino loučení s létem. Přijďte si popovídat se sousedy a strávit příjemné chvíle.

Naše obec nežije pouze každodenním rytmem, ale také neustálým vývojem, který přináší nové výzvy i příležitosti. Proto bych Vám ráda představila některé z projektů, na kterých jsme v uplynulých měsících pracovali, a které plánujeme realizovat v nejbližší době.

- Požádali jsme o dotaci v rámci výzvy Královéhradeckého kraje Podpora rozvoje veřejné a doprovodné infrastruktury cestovního ruchu s názvem projektu Podpora cykloturistiky v Deštném v Orlických horách. Konkrétně bychom pořídili lavičky, turistické rozcestníky a odpočívadla.
- Zadali jsme zpracování projektu na revitalizaci vodní nádrže u Satelitu a vytvoření volnočasového místa pro setkávání všech generací.
- Byla nám schválena dotace na nákup knihovního systému Tritius REKS pro obecní knihovnu. V rámci této akce byly pořízeny stolní PC, tiskárna, scanner čárových kódů a trvalá licence systému Tritius REKS. Knihovna je od června přemístěna do prostor pošty.
- Podali jsme žádost o dotaci na rekonstrukci bytů nad školní jídelnou, kde mají vzniknout tři nové byty. Čekáme na rozhodnutí Státního fondu podpory investic o poskytnutí dotace. Poté vypíše výběrové řízení na stavební práce.
- Na zahradě muzea vyrostla pergola, která bude sloužit jako nový prostor pro komunitní setkávání. Děkujeme všem dobrovolníkům, kteří pomohli s výstavbou. Premiéru tam budou mít děti z místní školy, které zazpívají v rámci doprovodného programu k vernisáži výstavy 11. června. Přijďte je podpořit a odměnit potleskem!
- Probíhá demolice Národního domu.
- Proběhla společná jednání obce a Kraje ohledně informačního dopravního systému. Obec předložila konkrétní návrh na zlepšení dopravní situace v obci. Bohužel Kraj v současné době nevnímá tento projekt jako prioritní.
- Čekáme na rozhodnutí o schválení dotace na rekonstrukci kapličky sv. Rodiny na Plasnicích.
- Byly nám předloženy výsledky dopravních měření, které probíhaly v obci na jaře, v létě a o vánočních svátcích v r. 2024. Více se dozvíte v článku od zpracovatele této koncepce p. Vojtěcha Novotného. Návrhová opatření obdrží obec letos v říjnu. Poté začne tato doporučení realizovat.
- Obec má zpracovanou místní energetickou koncepci. O výsledcích se více dozvíte v článku Tomáše Nebeského.

- V červenci začne výměna střešní krytiny na bytovém domě čp. 433. Nájemníci budou o konkrétním začátku akce včas informováni.
- Bohužel nám nebyla schválena žádost o dotaci v rámci Programu obnovy venkova Královéhradeckého kraje na pořízení štěpkovače a na nákup ekologických vratných plastových kelímků a domácích kompostérů. Obec řeší zřízení komunitní kompostárny, aby snížila náklady na nakládání s bio odpady, které se vozí do kompostárny v Dobřém.
- U Pensionu Köhler se rozšiřuje dětské hřiště o další volnočasové aktivity jako pétanguové a volejbalové hřiště a basketbalový koš. Hřiště stojí na obecním pozemku, který má pan Köhler v nájmu a bylo vybudováno na vlastní náklady. Je ale volně přístupné veřejnosti.
- Zadalí jsme zpracování projektu na výměnu teplovodních rozvodů a výměnu tepelného zdroje v budově školy. Realizaci tohoto opatření by se velmi výrazně snížily náklady na elektrickou energii.
- Koncem června se budou realizovat dílčí opravy místních komunikací včetně položení nového asfaltu na odbočce k lyžařskému vleku Na Špičáku.
- Do konce června by měla být zpracována projektová dokumentace na vybudování parkoviště naproti Kozímu chlívků.
- Podél turistické cesty nad kostelem sv. Matouše stojí krásná nová lavička, kterou vyrobil zastupitel Richard Příkryl. Moc děkujeme. Sami se přesvědčte se, jaký je z ní nádherný výhled.

Simona Vlková, starostka obce

Co nového v obci	4	Z kultury	35
PŘIPOMÍNÁME NOVÉ ČÍSLO		ČARODĚJNICE A MÁJKA.....	35
BANKOVNÍHO ÚČTU	4	NOC KOSTELŮ	36
A JE TO TU!		NOVINKA: PUBLIKACE	
POŠTA V NOVÉM POJETÍ	4	HOROLEZECKÝ ODDÍL DEŠTNÉ	
ZÁMĚR PŘIBLÍŽIT KNIHOVNU		V ORLICKÝCH HORÁCH 1974-2024 ...	36
VÍCE LIDEM	5	POZNAMENEJTE SI DO KALENDÁŘE	
OBCHOD S POTRAVINAMI		100 LET MASARYKOVY CHATY	36
A KAVÁRNA	6	ZÁJEZDY NEJEN PRO SENIORY	
UPOZORNĚNÍ PRO OBYVATELE		SE TĚŠÍ VELKÉ OBLIBĚ	37
A NÁVŠTĚVNÍKY OBCE DEŠTNÉ			
V ORLICKÝCH HORÁCH	8	Odevšad	38
ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ		SPOLEČENSKÁ KRONIKA.....	38
V DEŠTNÉM V ORLICKÝCH		SOUTĚŽ O CENY	38
HORÁCH V ROCE 2024	9	NOVÁ SOUTĚŽ	38
JAK SPRÁVNĚ TRÍDIT ODPADY	12	SAMOBAR	39
SKLADBA UBYTOVACÍCH		PRANOSTIKY	40
ZAŘÍZENÍ SE V PRŮBĚHU LET		BASKETBALOVÝ MÍČ A PÁLKY	
TROŠKU ZMĚNILA	13	NA PING-PONG	40
SLYŠELI JSTE, ŽE MÁ VELKÁ		ŠKOLA - VĚC VEŘEJNÁ	41
DEŠTNÁ 1116 M?	14	ODKUD SE VZALA VÍLA	
ZVÝŠENÍ ENERGETICKÉ		MEDUMÍNA	43
EFEKTIVNOSTI OBECNÍCH		TROCHA HUMORU	44
BUDOV – MEK	14	HLÁŠKY A CITÁTY	44
KONCEPCE DOPRAVY:		ÚVAHY	44
VÝHODNOCENY DOPRAVNÍ			
PRŮZKUMY	18	Ze zdravotnictví	45
		ZUBNÍ POHOTOVOST	
Z historie	24	- ROZPIS SLUŽEB	45
KU PROLUCE NÁCHODSKÉ IX.	24	LÉČEBNÁ VÝŽIVA III.	46
PAMĚTNÍ KNIHA OBCE JEDLOVÁ	25	VÝJEZDY	46
		UKLÍDME HŘEBENOVKU 2025	49
Ze školy	28		
ZE ŠKOLKY DEŠTNÍČEK	28	Ze sportu	52
DEVÁTÁCI PSALI PŘIJÍMACÍ		ODDÍL ALPSKÉHO LYŽOVÁNÍ	
ZKOUŠKY NA STŘEDNÍ ŠKOLY!	29	TJ SOKOL DEŠTNÉ V O. H.	52
PLAVECKÝ VÝCVIK V DOBRUŠCE ...	29	MISTROVSTVÍ V HOKEJI	
KROUŽEK PŘEDŠKOLÁČEK		V PLNÉM PROUDU,	
- HRAVÁ PŘÍPRAVA NA ŠKOLU	30	TAK SE NABÍZÍ MALÁ ZMÍNKA	54
VELIKONOČNÍ DÍLNÝ		ORLICKÝ MARATON	
A KAVÁRNIČKA VE ŠKOLE	31	VZPOMÍNKY NA KARLA BALÁČKA	
ČESKÝ DEN PROTI RAKOVINĚ	31	SKIBOBISTÉ PŘIŠLI	
SKUTEČNĚ ZDRAVÁ ŠKOLA		O SRDEČNÉHO PARTÁKA	55
- MILUJI JÍDLA, NEPLÝTVÁM	32		
TRÍDENNÍ VÝPRAVA ZA HISTORIÍ			
I NOVÝMI ZÁŽITKY			
- ŠKOLNÍ EXKURZE DO PRAHY	32		
POCHOD OKOLO DEŠTNÉHO	34		

Co nového v obci

PŘIPOMÍNÁME NOVÉ ČÍSLO BANKOVNÍHO ÚČTU

■ Obec Deštné v Orlických horách má nové číslo bankovního účtu.

č. ú. **2302827467/2010**

K úhradám faktur, místních poplatků atd. používejte již účet zřízený u FIO banka, a. s.

LZ

A JE TO TU! POŠTA V NOVÉM POJETÍ

■ Už nějaký čas Obec řeší přechod pobočky České pošty na Poštu Partner.

Poštu Partner bude provozovat Obec. Pobočka zůstane v budově OÚ (čp. 61) a její provozní doba bude obdobná jako doposud.

I tak bylo třeba prostor upravit a co shánět. Prakticky nám zůstaly jen holé zdi.

Oslovili jsme architekta, potřebné firmy. Informace jsme sháněli u fungujících Partnerů. Nápady jsme konzultovali se stavebním dozorem, i občany. Bylo toho hodně. I toho papírování okolo.

Po dobu rekonstrukce 29. 4. – 30. 5. byla pobočka uzavřená a důchody vypláceny pracovníkem pošty na doručovací adrese příjemce dávky. Poštovní schránka před budovou zůstala přístupná bez omezení.

Mezi tím se v prostorách pošty střídali řemeslníci tak, aby na začátku června mohlo být znovu otevřeno. Všem, kteří přiložili ruku k dílu, myšlenku. Díky!

LZ, autor fotek Lucie Plodková

PŘED

OTEVÍRACÍ DOBA POŠTA A KNIHOVNA

Pondělí:	8:00 – 11:00
Úterý:	12:30 – 15:30
Středa:	8:00 – 11:00
Čtvrtek:	12:30 – 15:30
Pátek:	8:00 – 11:00

ZÁMĚR PŘIBLÍŽIT KNIHOVNU VÍCE LIDEM

- Řešila se i knihovna, poskytování informací.

Knihovna se přesunula prakticky z vedlejší místnosti. Ve snaze „posunout se“ a jít s dobou, jsme požádali o finance z dotačního programu VISK 3 a byli jsme úspěšní.

Získali jsme dotaci a zahájili automatizaci. V této souvislosti bylo nutné fond znovu zpracovat. Knížky z výměnného souboru i vlastního fondu tak budou půjčovány prostřednictvím knihovního systému Tritius REKS.

Celý prostor doladí panem Bavorem zapůjčený obraz rozhledny Velká Deštná.

Věříme, že to všechno bude fungovat. Že se při návštěvě pošty budete dobře cítit, placení složenek pro vás bude příjemnější. Že při čekání ve frontě sáhnete po knize a možná si u toho dáte i kávu. Kávovar a usměvavá Lucka tam bude. Navíc registrace nových čtenářů bude v měsíci červnu zdarma.

LZ, foto archiv obce

OBCHOD S POTRAVINAMI A KAVÁRNA V BUDOVĚ MUZEA – VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ A DALŠÍ KROKY

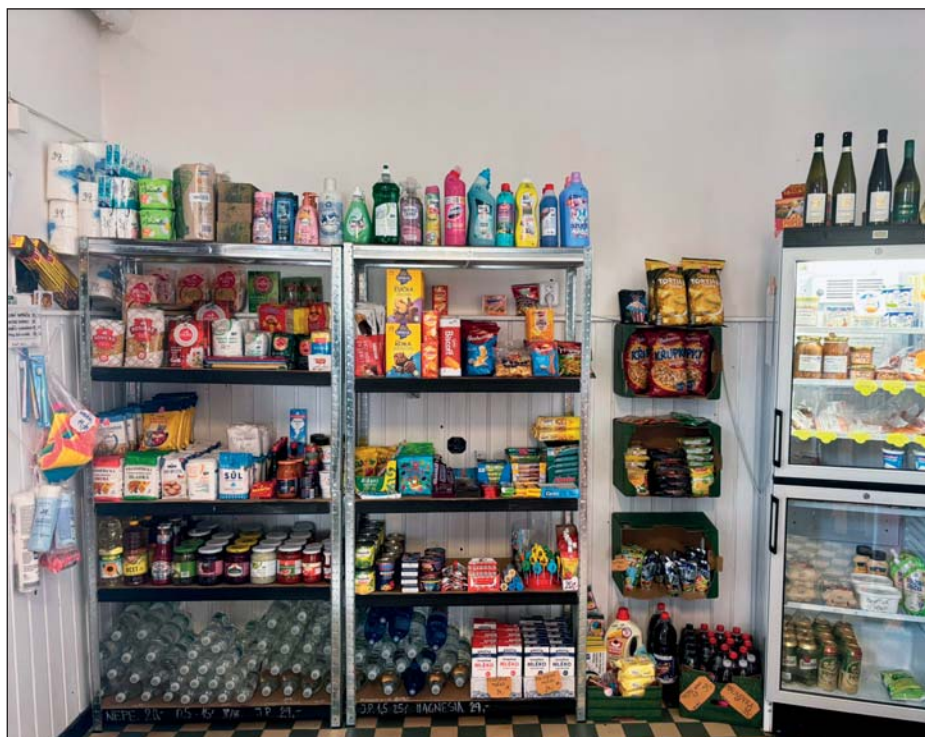
■ V dubnu letošního roku bylo občanům naší obce rozdáno přibližně 50 dotazníků, které měly za cíl zjistit jejich spokojenost s provozem obchodu s potravinami a kavárnou v budově muzea. Vyplněných se vrátilo 37, za což všem respondentům děkujeme.

Dotazník se zaměřoval na četnost návštěv obchodu, spokojenost s otevírací dobou, nabízeným sortimentem i prostor pro vlastní nápady a návrhy na zlepšení. Jako u každého podobného šetření se sešly odpovědi různorodé – od velmi spokojených až po kritické i neutrální.

Co občané nejčastěji uváděli?

Z odpovědí vyplynulo několik opakujících se podnětů:

- Občané by ocenili dřívější otevírací dobu, ideálně od 7:30.
- V nabídce podle některých chybějí čerstvé nebalené potraviny, zejména uzeniny, sýry, pečivo, jogurty, ovoce a zelenina.

Kontrola obchodu

Na základě těchto podnětů proběhla schůzka s provozovatelkou obchodu, paní Romanou Žákovou, a zároveň byla provedena kontrola sortimentu a stavu provozovny.

Paní Žáková vysvětlila, že dřívější otevírací dobu již v minulosti zkoušela zavést, avšak ranní návštěvnost byla minimální. Vzhledem k provozním nákladům (energie, pracovní doba apod.) pro ni není v současné době reálné otevřít dříve.

Při kontrole obchodu bylo zjištěno, že většina požadovaného sortimentu je v prodejně k dispozici – ať už jde o:

- trvanlivé potraviny (rýže, těstoviny, luštěniny, mouka, olej),
- mléčné výrobky (mléko, máslo, jogurty),
- vejce, nanuky, balené vody,
- ovoce a zeleninu (např. jablka, brambory, česnek, cibule),
- sýry a uzeniny, které jsou dováženy 3x týdně, pečivo denně
- a také základní drogistické zboží.

Paní Žáková navíc nabízí po osobní domluvě objednávku konkrétního zboží a případně i donášku domů, což může být užitečné zejména pro seniory a méně mobilní občany.

Závěr a rozhodnutí obce

Podmínky smlouvy, které ukládají provozovateli nabízet potraviny v daném objektu, jsou splněny. Ze strany obce nedochází k žádnému porušení dohody, a proto bylo rozhodnuto o prodloužení smlouvy s paní Žákovou.

Zároveň jí bylo doporučeno zvážit možnost úpravy otevírací doby, pokud by se v budoucnu zvýšil zájem o ranní provoz.

Simona Vlková

UPOZORNĚNÍ PRO OBYVATELE A NÁVŠTĚVNÍKY OBCE DEŠTNÉ V ORLICKÝCH HORÁCH

■ Obecně závazná vyhláška je právní předpis obce

Obecně závazná vyhláška (OZV) je právní předpis obce, který upravuje místní záležitosti spadající do samostatné působnosti obce.

Jejím obsahem je právní regulace místních záležitostí v působnosti dané samosprávy.

S obecně závaznými vyhláškami se setkáváme na úseku místních poplatků. Vyhláškami mohou obce regulovat také oblast veřejného pořádku. Např. hluk, pohyb psů, systém odpadového hospodářství,

Mějte na paměti, že toto je i v Deštném v Orlických horách.

ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

Obecně závaznou vyhláškou je stanoven systém odpadového hospodářství. Třídění, sběrné nádoby atd.

POHYB PSŮ NA VEŘEJNÝCH PROSTRANSTVÍCH

Máme tu Pravidla pohybu psů na veřejných prostranstvích. Na území obce Deštné v Orlických horách jsou držitel psa nebo osoba doprovázející psa povinni mít psa na vodítku! Výjimkou jsou psi služební a asistenční.

REGULACE HLUČNÝCH ČINNOSTÍ

Za zmínku stojí regulace hlučných činností. O nedělích a svátcích v době od 6:00 do 22:00 jsou lidé povinni se zdržet veškerých prací a činností spojených s užíváním zařízení, strojů a přístrojů způsobujících hluk. Například sekaček na trávu, cirkulárek, motorových pil a křovinořezů apod. Na to navazuje noční klid.

VEŘEJNÉ A KULTURNÍ AKCE

Protože v obci nejsou obecně závaznou vyhláškou stanoveny podmínky k zajištění veřejného pořádku při pořádání, průběhu a ukončení veřejnosti přístupných sportovních podniků, tanečních zábav, diskoték a jiných kulturních podniků, plánované akce by měly proběhnout s ohledem na okolí, dodržení **nočního klidu od 22:00 do 6:00.**

POUŽÍVÁNÍ ZÁBAVNÍ PYROTECHNIKY

Používání zábavní pyrotechniky má taky svá pravidla. Cílem této OZV je zajištění veřejného pořádku v obci. Zlepšení pohody bydlení a pobytu v otevřených prostorech v zastavěném území obce. Používání zábavní pyrotechniky

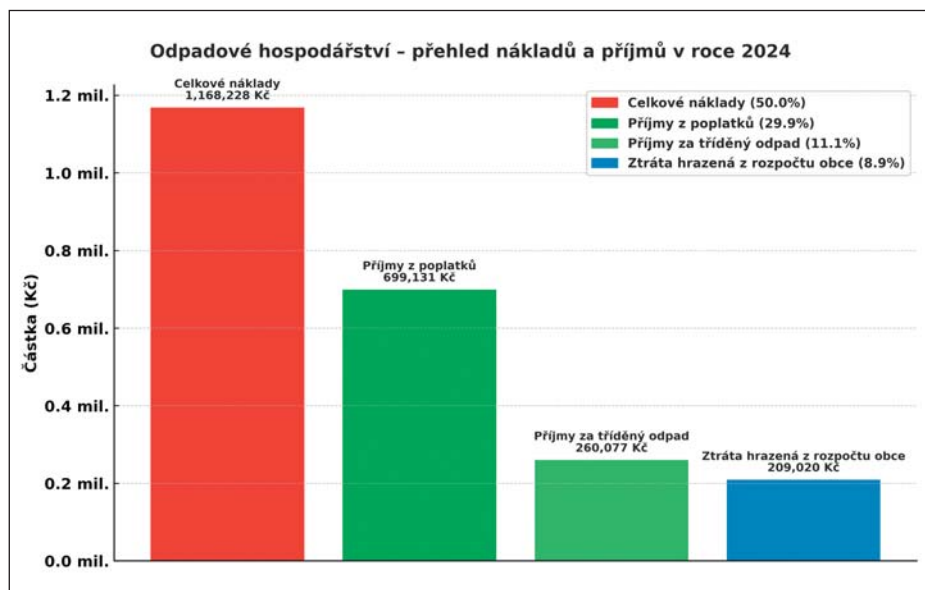
je zakázáno v době od 22 hodin do 10 hodin s výjimkou noci z 31. prosince na 1. ledna.

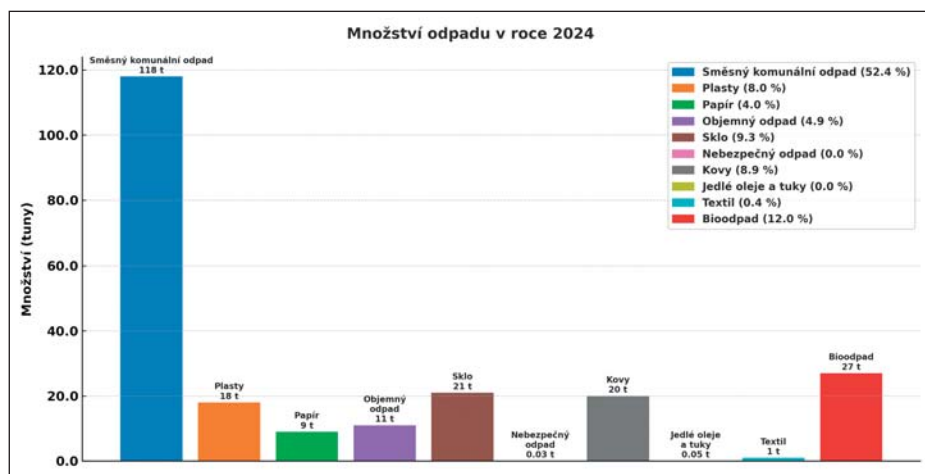
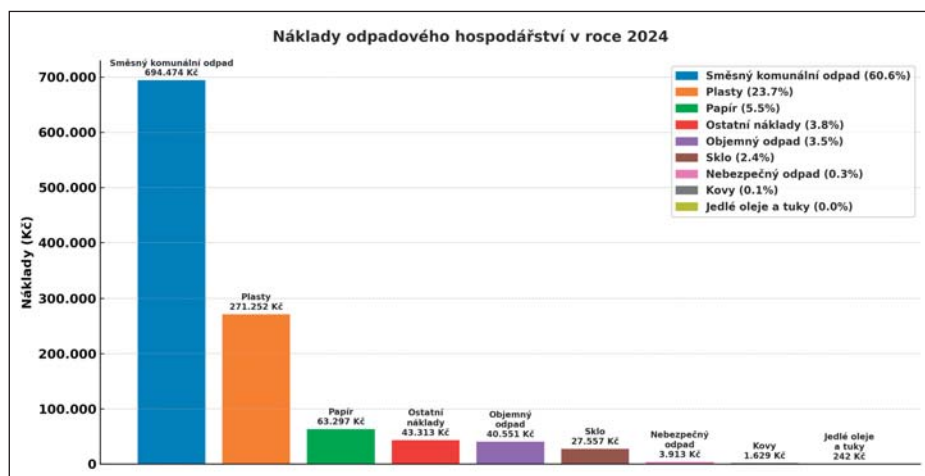
Obecně závazné vyhlášky najdete na webu obce. www.obec-destne.cz v záložce Vyhlášky a směrnice.

LZ

ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ V DEŠTNÉM V ORLICKÝCH HORÁCH V ROCE 2024

■ V roce 2024 se Deštné v Orlických horách i nadále zaměřovalo na efektivní a ekologické nakládání s odpady. Třídění odpadu není jen povinnost, ale také součást odpovědnosti každého občana za stav životního prostředí. V Deštném je několik nových opatření, která mají za cíl zjednodušit proces třídění odpadu a zvýšit jeho efektivitu. Naši obyvatelé mají k dispozici dostatek kontejnerů pro různé druhy odpadu – papír, plasty, sklo, textil, bioodpad a kovy. V tomto směru se staráme o to, aby byly kontejnery pravidelně vyváženy a aby byly umístěny na místech, která jsou snadno přístupná pro všechny. Dále zajišťujeme 2x ročně vývoz nebezpečného odpadu. Novinkou v roce 2025 je možnost vyhazovat kovové obaly (např. plechovky, víčka od jogurtů, alobal) do žlutého kontejneru na plasty. Umístění sběrných nádob spolu s informacemi, jak správně třídit je k nalezení na webových stránkách obce.

NÁKLADY A PŘÍJMY V ROCE 2024

V roce 2024 bylo vyprodukováno celkem **225,08 tun komunálního odpadu**. Z toho bylo vytríděno celkem **96,05 tun odpadu**, zahrnujících plasty, papír, sklo, kovy, bioodpad, jedlé oleje a textil. **Úroveň třídění komunálního odpadu činila 42,7 %**.

V roce 2024 se celkové náklady na odpadové hospodářství v Deštném vyšplhaly na částku **1 168 228 Kč**. Z toho náklady na tříděný odpad činily **408 441 Kč**, na směsný odpad bylo vynaloženo **694 474 Kč** a ostatní náklady, zahrnující různé administrativní výdaje a správu systému, dosáhly výše **65 313 Kč**.

Co se týče příjmů, celkové příjmy obce z odpadového hospodářství v roce 2024 dosáhly **959 208 Kč**. Z toho **699 131 Kč** pochází z poplatků, které obyvatelé obce platí za nakládání s odpady, a **260 077 Kč** představují příjmy za zpětný odběr a využití odpadů z obalů, které nám poskytuje firma EKO-KOM.

ZÁVĚR

I když náklady na odpadové hospodářství přesahují příjmy z poplatků, příjmy z recyklace a zpětného odběru odpadů nám pomáhají tento rozdíl kompenzovat. I v roce 2025 se nadále zaměřujeme na zvyšování efektivity třídění odpadu a hledání nových cest pro zlepšení systému, který šetří nejen přírodu, ale i finance obce. Například připravujeme projekt swapovacího domku, kde si budou moci obyvatelé vzájemně vyměňovat oblečení a hračky, čímž podpoří udržitelný způsob života a komunitní spolupráci.

Barbora Macháčková

Vážený občané,
dlouhodobě se potýkáme s reklamacemi poškozených nádob při svozu odpadů.

Většina těchto reklamací však souvisí s nádobami, které nejsou v našem majetku nebo nejsou koupené přes naši společnost.

Ke svozu a výsypu se tak dostávají nádoby, které nejsou certifikované pro svoz odpadů, a proto k tomuto účelu vhodné. Dále se jedná o nádoby opravované či jinak upravené.

V těchto případech nemůžeme nést odpovědnost za škody na těchto nádobách.

Nákupu nádob naše společnost věnuje velkou pozornost, právě z pohledu kvality materiálů, aby dlouhodobě dokázaly sloužit účelům svozu odpadů.

Tudíž garance bezplatné opravy, nebo výměny je z naší strany dva roky od uvedení do provozu, pouze u námi dodaných nádob.

Kateřina Ulrichová, Marius Pedersen a. s.

JAK SPRÁVNĚ TŘÍDIT ODPADY

Modré kontejnery	Žluté kontejnery	Hnědé popelnice	Bílé a zelené kontejnery	Popelnice na směsný komunální odpad	Zelené popelnice
PAPÍR	PLAST	BIO	SKLO	SMĚSNÝ ODPAD	JEDLÉ TUKY A OLEJE
Patří sem: Noviny, časopisy, letáky Knihy Brožury Katalogy Kancelářský a balicí papír Čisté papírové obaly Karton a lepenka	Patří sem: Sešlápnuté PET lahve Nápojový karton Pěnový polystyren Sáčky, tašky, folie Plastové obaly od potravin Plastové obaly od drogerie CD/DVD obaly Strečové folie Plechovky od nápojů Konzervy od potravin Hliníková víčka od jogurtů Kovové uzávěry a víčka Kovové obaly od drogerie a kosmetiky Alobal	Patří sem: Zbytky jídel rostlinného původu Zbytky ovoce a zeleniny Květiny Kávové sedliny a filtry Čajové sáčky Hrnkové květiny včetně hlíny Skořápky od vajec a ořechů	Patří sem: Láhve od nápojů Zavařovací sklenice Flakony Tabulové sklo	Patří sem: Maso, kosti Sáčky z vysavače Smetky Popel Hygienické pomůcky Běžné žárovky Čistící utěrky a houby Keramika a porcelán Trus zvířat Silně špinavé a mastné obaly	Patří sem: Zbytky rostlinného oleje Použitý olej ze smažení a fritovacích hrnců Ztužené jablečné tuky
Nepatří sem: x Znečištěný papír x Voskovaný papír x Nápojový karton x Papírové kapesníky a ubrousky x Uhlíkový papír x Pořadače s kovovými komponenty x Puzovací papír	Nepatří sem: x Linoleum x PVC x Pryžové výrobky x Molitan x Videokazety x Obaly od olejů nebo silně znečištěné zbytky jídla x Obaly od nebezpečných látek x Stavební polystyren	Nepatří sem: x Maso, kosti, oleje a tuky x Tekuté a silně mastné potraviny x Zbytky cigaret x Smetky x Letáky a noviny	Nepatří sem: x Porcelán x Keramika x Drátěné sklo x Zrcadla x Varné sklo x Žárovky a výbojky x Běžné žárovky x Televizní obrazovky a monitory	Nepatří sem: x Úsporné žárovky a žárovky x Stavební odpad x Vyřazená elektronika	Nepatří sem: x Motorový olej x Technické oleje, maziva a kapaliny

SKLADBA UBYTOVACÍCH ZAŘÍZENÍ SE V PRŮBĚHU LET TROŠKU ZMĚNILA

■ Po novele zákona, se v roce 2020 změnilo i pojetí a název některých místních poplatků. Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt + místní poplatek z ubytovací kapacity byly nahrazeny jedním poplatkem = místním poplatkem z pobytu.

Místní poplatky upravuje zákon č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích a je na zvážení obcí, zda je na svém území obecně závaznou vyhláškou zavedou, či nikoliv.

V Deštném v Orlických horách tuto možnost využíváme už řadu let. Tímto do rozpočtu obce přicházejí nemalé peníze na ubytovacích poplatcích. V roce 2024 to na poplatku z pobytu bylo kolem 2 milionů Kč.

Předmětem zmíněného poplatku je poskytnutí krátkodobého a úplatného pobytu bez ohledu na charakter zařízení, ve kterém je pobyt poskytován. V praxi to znamená, že vedle pobytu v hotelech, penzionech, podnikových chatách, apod., je zpoplatňován také pobyt v apartmánu, stanu, karavanu. A to bez ohledu na účel pobytu.

Tyto peníze tak pomáhají krýt zvýšené náklady spojené s cestovním ruchem. Příjmy z uvedeného poplatku by měly do jisté míry kompenzovat náklady, které obec vynaloží v souvislosti se zátěží, které je její území v souvislosti s nápořem turismu a službami s ním spojenými vystaveno. Např. na likvidaci odpadů, rozvoj infrastruktury, provozování informačního centra atd. Nicméně není povinností obce, aby tyto příjmy použila zpět pro rozvoj cestovního ruchu.

Aktuální sazba poplatku z pobytu je 30 Kč za dospělou osobu a den (vlastně noc). Zlatý střed.

Nutno dodat, že děti jsou ze zákona od poplatku osvobozeny. A právě děti tu využívají nemalou část celkové ubytovací kapacity. Ať už jsou tu ubytováni s rodiči, v rámci lyžařského výcviku, na letním táboře nebo soustředění.

Místní poplatky jsou ve skutečnosti daně a řídí se daňovým řádem.

Poplatek z pobytu nejde z kapsy ubytovatele, jak bývá mylně prezentováno. Poplatníkem je host. Poskytovatel úplatného pobytu je prakticky v roli prostředníka, který za řádné odvedení nese odpovědnost.

Na meziročním nárůstu vybraných poplatků má podíl nejen navýšení sazby poplatku, ale také namátková kontrola a počet ubytovacích zařízení, kterých je tu víc než 100.

Skladba ubytovacích zařízení se poměrně změnila. Někteří provozovatelé svoji činnost ukončili, jiní začali. Už nejde jen o hotely, penziony a nocleh v soukromí. Do obecní kasy přicházejí peníze z mnohých apartmánů, dokonce

i (se souhlasem majitele pozemku) z kempování „na divoko“, což je nový trend. Cestování do přírody. Na samotu. Do ticha. Na venkov.

Orlické hory táhnou!

LZ

SLYŠELI JSTE, ŽE MÁ VELKÁ DEŠTNÁ 1116 m?

■ Velká Deštná (německy Großkoppe či Deschneyer Koppe) je s nadmořskou výškou 1116 m n. m. nejvyšší horou Orlických hor. Dříve udávaná výška 1115 m n. m. je výškou geodetického bodu, ne nejvyšším místem.

LZ, Zdroj: Wikipedia

ZVÝŠENÍ ENERGETICKÉ EFEKTIVNOSTI OBECNÍCH BUDOV – MEK

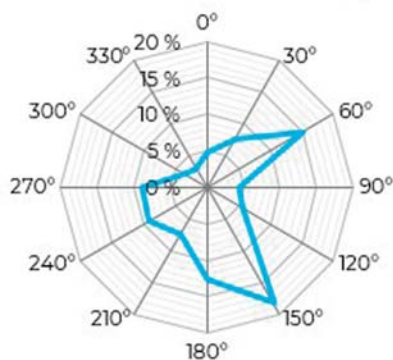
■ Energetická krize s prudkým nárůstem cen energií, která zasáhla Českou republiku v roce 2022 ukázala i v naší obci problémy v energetickém hospodářství obecních budov. Současné zastupitelstvo dlouhodobě usiluje o zvýšení energetické efektivity stávajících, rekonstruovaných a nových obecních budov. Základním energetickým dokumentem je tzv. PENB – Průkaz energetické náročnosti budov, který je vyžadován legislativou a je povinný. Pro komplexní posouzení, návrh a realizaci nových efektivních energetických opatření je však potřeba zpracovávat podrobnější dokumentace, tak jako byla zpracována např. projektová studie energetických opatření pro areál základní a mateřské školy v roce 2024.

Naše obec využila možnosti zpracování komplexního dokumentu s jednotnou metodikou Ministerstva průmyslu a obchodu a na jaře letošního roku byla dokončena **Místní energetická koncepce obce Deštné v Orlických horách** (dále také „MEK“), která je strategickým dokumentem pro obec a jeho cílem je zabezpečit efektivní nakládání s energiemi v rámci obecního majetku na období let 2025 až 2035. Tento dokument byl zpracován za finanční podpory Národního plánu obnovy. Místní energetická koncepce se skládá ze tří nosných kapitol. Analytická část mapuje současný stav energetické situace, vyhodnocuje všechny lokální zdroje energie a jejich výrobu a výkon, dále se zaměřuje na spotřebu a výroby energií a sestavuje energetickou bilanci, v návaznosti na tuto analýzu jsou v návrhové části zpracovány strategické cíle a je vytvořen zásobník (soubor) opatření, která jsou dále konkretizována v energetickém akčním plánu. Globálním cílem obce v oblasti energetiky je zejména **snižování energetické náročnosti objektů v majetku obce, modernizace tepelného hospodářství a zvyšování energetické soběstačnosti území.**

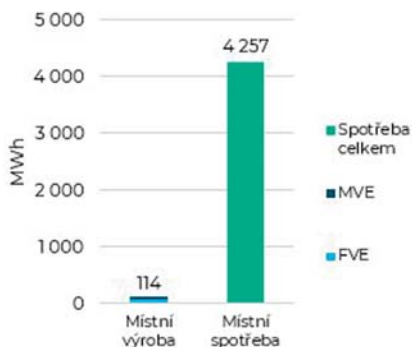
Z analýzy klimatických podmínek obce vyplývá několik zajímavých informací, které reflektují horskou polohu obce a významně ovlivňují energetickou náročnost

- Klima obce je teplotně podprůměrné, o 3 °C v porovnání s průměrem ČR
- Území obce zasahuje do 4 klimatických oblastí, od mírně teplé klimatické oblasti MT3 až po chladnou CH4.
- Počet letních dnů (nad 25 °C) je v dlouhodobém průměru 20
- Počet dnů s mrazem, kdy teplota vzduchu klesne pod bod mrazu (0 °C) je 150
- Počet ledových dnů, kdy je teplota vzduchu celodenně pod bodem mrazu (0 °C) je 60
- Počet zatažených dnů je 150
- Počet tropických dní, kdy teplota přesáhne 30 °C je 0-5, například v roce 2021 nebyl ani jeden den s teplotou nad 30 °C, průměr ČR je 40 dnů, v roce 2021 28 dní
- Měsíční úhrn srážek je zhruba dvojnásobný oproti průměru v ČR
- Průměrná rychlost a směr větru v obci je 1,8 m/s. Hodnota minimální doporučené rychlosti větru pro spuštění a provoz větrné elektrárny se pohybuje na hranici 3,5 až 4 m/s ve směru JJV. Největšího potenciálu pro výrobu energie pomocí větrných elektráren v rámci celého sledovaného území je dosahováno v okolí vrcholu Velká Deštná
- Hlavním vodním tokem procházejícím územím obce, u kterého by bylo teoreticky možné uvažovat o využití vodní energie, je řeka Bělá. Průměrný průtok během roku v místě hlásného profilu je 0,621 m³/s. Na území obce je v současnosti jedna malá vodní elektrárna instalována.

Rozdělení směrů větru (%)

Bilance místní spotřeby a výroby elektřiny dle technologie

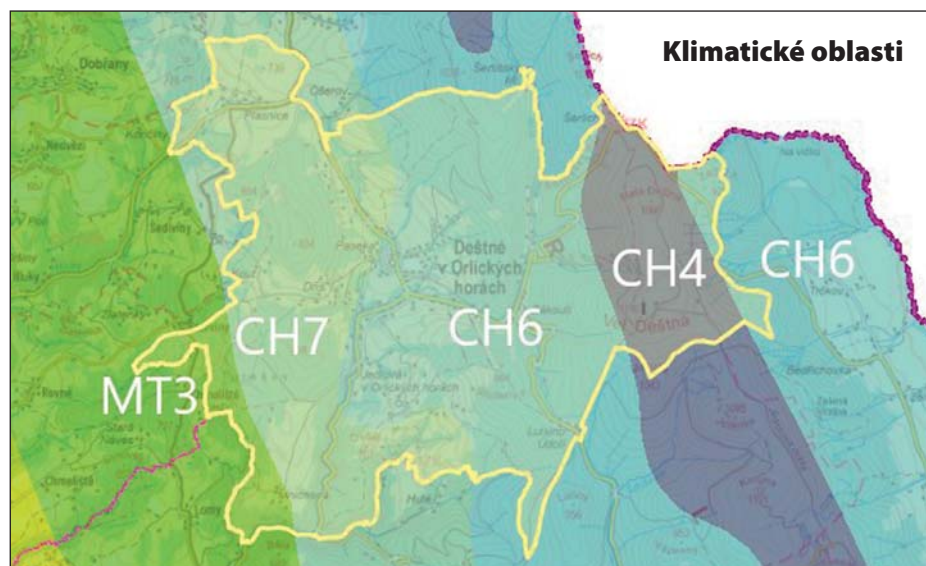

Spotřeba energie dle energonositelů (MWh za rok)

V rámci místní energetické koncepce bylo analyzováno celkem **8 objektů** ve vlastnictví obce. Součástí infrastruktury obce je také veřejného osvětlení.

- Celková roční spotřeba energie, která je realizována na obecním majetku a je hrazena obcí, dosahuje 329 MWh. Drtivá většina z tohoto objemu (324 MWh) připadá na elektrickou energii, zbylé 1 % (5 MWh) pak připadá na palivové dřevo.

- Celková roční spotřeba energie, pro celou obec dosahuje 6178 MWh, z bydlení 3370 MWh a podnikatelský sektor 2479 MWh. Více jak 2/3 z tohoto objemu (4257 MWh) připadá na elektrickou energii.
- Pomocí obnovitelných zdrojů umístěných na území se na území obce vyrobí 114 MWh, žádný není ve vlastnictví obce

Z výše uvedeného je patrný nepoměr mezi objemy výroby a spotřeby, což poukazuje na značnou energetickou nesoběstačnost území – většina energie je dodávána z externích zdrojů.

Navrhovaná opatření ke snížení energetické náročnosti jsou navržena ve třech možných krocích. Instalace FVE, zateplení objektu, výměna zdroje vytápění. Tyto kroky lze vzájemně kombinovat a etapizovat jejich realizaci. Navrhovaná opatření byly zpracována pro objekt ZŠ, Obecní úřad a objekt Středisko.

ZVYŠOVÁNÍ ENERGETICKÉ SOBĚSTAČNOSTI OBCE-INSTALACE FVE

Místní energetická koncepce obce ověřuje možnosti výstavby fotovoltaických elektráren na konkrétních objektech v majetku obce. Při instalaci FVE přirozeně dochází k **potenciálním nesouladům mezi výrobou a spotřebou energie v průběhu dne**, kdy veškerou vyráběnou energii není možné okamžitě spotřebovat. Díky novele energetického zákona je od roku 2024 možné sdílet nespotřebované přebytky do energeticky náročných objektů s vyrovnanou nebo převažující spotřebou v průběhu dne, aniž by od zdroje elektrické energie k místu konečné spotřeby muselo vést zvláštní kabelové vedení. Alternativně lze využít energii pomocí lokální distribuční soustavy (kabelovým propojením), uchovávat přebytky v bateriových systémech, popř. převádět nespotřebovanou energii do jiných forem (např. měnit elektrickou energii na tepelnou). Za účelem snížení finanční zátěže nároků na rozpočet samospráv je otevřena řada dotačních příležitostí, která jsou zacílena na posilování energetické soběstačnosti.

Konkrétním návrhovým opatřením je instalace FVE střeše v areálu Základní a mateřské školy s výkonem 64 kWp. Navržená FVE má v lokálních podmínkách potenciál vyrobit 56,1 MWh elektrické energie ročně. Návratnost investice je 11 let při současné spotřebě a současném stavu. V případě realizace dalších opatření, zateplení budovy a výměna zdroje tepla se návratnost investice prodlužuje. V případě využití dotace se návratnost snižuje na polovinu.

ZATEPLENÍ OBJEKTU

V případě zateplení areálu ZŠ a úspore po zateplení 40 % je návratnost investice 26 let, v případě čerpání dotace se návratnost pohybuje 13 let.

VÝMĚNA ZDROJE VYTÁPĚNÍ

Nejzajímavějším a nejvýhodnějším opatřením v rámci snižování energetické náročnosti objektů je výměna zdroje vytápění. Zvláště v případě areálu Základní a mateřské školy a dalších objektů, které jsou v současnosti vytápěny pomocí elektrických akumulacích kamen a bez regulace vytápění. Při změně zdroje tepla na tepelné čerpadlo, včetně realizace nového otopného teplovodního systému je návratnost investice 4 roky, v případě využití některého dotačního programu (např. 50 % způsobilých výdajů) se návratnost snižuje na 2 roky.

Součástí MEK je energetický akční plán, kde je přehled konkrétních opatření, která vychází z dříve uvedeného zásobníku opatření, a to včetně specifikace technických aspektů, investičních nákladů, zdrojů pro financování (využití dotačních titulů), časového harmonogramu a jiných parametrů. Energetický akční plán je tedy základem pro přípravu a realizaci těchto aktivit s cílem optimalizovat nakládání s energiemi v obci. Jeho příprava a doplňování probíhá v úzké spolupráci se samosprávou, čímž je zaručena aktuálnost zpracované místní energetické koncepce.

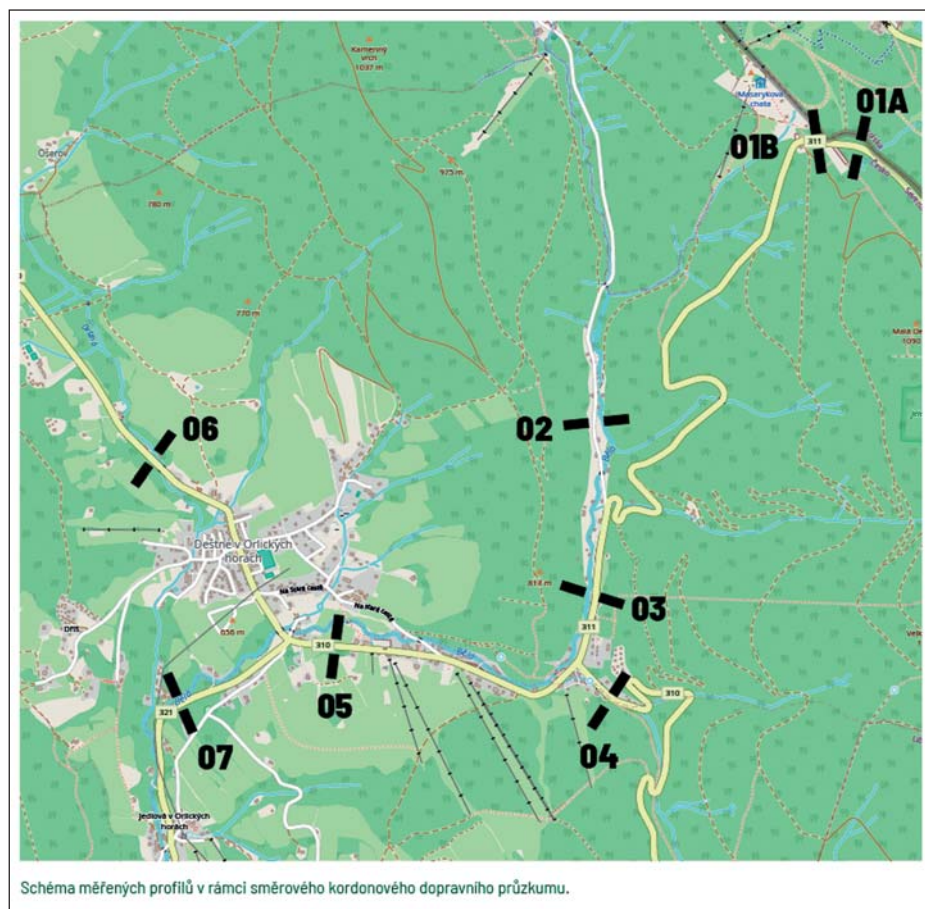
Tomáš Nebeský

KONCEPCE DOPRAVY: VYHODNOCENY DOPRAVNÍ PRŮZKUMY

■ Za účelem komplexního řešení dopravní situace, včetně parkování, si obec Deštné pořizuje koncepci dopravy, která by měla určit optimální řešení dopravních problémů a doporučit sadu opatření ke zlepšení této situace.

Vzhledem k tomu, že obec do současné doby neměla k dispozici žádná podrobnější data o zatížení obce intenzitami silniční dopravy či o využití par-

kovacích kapacit, prvním krokem ke zpracování koncepce byla realizace série dopravních průzkumů zaměřených na tři různá referenční období – běžný pracovní den (a identifikaci tranzitní dopravy přes obec), letní turistickou špičku a zimní turistickou špičku. Tyto dopravní průzkumy byly koncipovány kordonové směrové průzkumy s celkem 7 měřenými profily (zjednodušeně na vjezdech do obce, na Šerlichu a v prostoru mezi jádrovou obcí a oblastí skiareálu), na kterých byla osazena měřicí zařízení vybavené kamerou se schopností číst a zaznamenávat RZ projíždějících vozidel. Díky této technologii je možné identifikovat podíl tranzitujících vozidel i směrové vazby silniční dopravy.

Dopravní průzkumy a sběr dat měly původně začít již v prosinci 2023, nicméně vzhledem k počasí (oblevě) by sebraná data v tento termín nebyla relevantní.

Dopravní průzkumy byly nakonec realizovány v termínech: čtvrtek 16.5.2024 – sobota 18.5.2024 („běžný pracovní den“ a „běžný víkendový den“), pátek 5.7.2024 – neděle 7.7.2024 („letní turistická špička“) a neděle 29.12.2024 - úterý 31.12.2024 („zimní turistická špička“). V rámci vyhodnocení všech těchto měření vyhodnoceny intenzity silniční dopravy na měřených profilech (celkově i v 30 minutových časových řezech), včetně % podílu tranzitní dopravy, matice směrů tranzitní dopravy (kolik vozidel projíždí obcí, aniž by v ní měl počátek či konec cesty, a v jakých směrech tato vozidla projíždí) a objem parkování v jednotlivých vybraných oblastech (jádrová obec, u skiareálu, parkoviště Šerlich) ohrazených měřicími profiley.

Z vyhodnocení dopravních průzkumů vyplývají zejména tyto hlavní závěry:

V běžné pracovní dny je zatížení obce silniční dopravou relativně nízké.

Nejzatíženější naměřené profily jsou na silnici II/310, a to příjezdu do obce / výjezdu z obce ve směru Dobruška (profil 06) a profil mezi jádrovou obcí a oblastí skiareálu (profil 05, u čerpací stanice pohonných hmot), lehce přes 1 000 voz./24h.

Podíl tranzitní dopravy je relativně nízký (v nejzatíženějších profilech okolo 30 %). Jako dominantní tranzitní byly identifikovány směry:

- Šerlich <-> II/310 směr Dobruška
- Šerlich <-> II/321 směr Solnice
- II/321 směr Solnice <-> II/310 směr Dobruška

V období letní turistické špičky je zatížení obce automobilovou dopravou výrazně vyšší (v porovnání s běžným pracovním dnem). Intenzity jsou primárně generovány návštěvnickou dopravou, s tím souvisí i vyšší zatížení parkovacích kapacit. Nejzatíženější naměřené profily jsou na silnici II/310, a to příjezdu do obce / výjezdu z obce ve směru Dobruška (profil 06) a profil mezi jádrovou obcí a oblastí skiareálu (profil 05). Jedná se o intenzity kolem 2 000 voz./24 h.

Podíl tranzitu se nemění, je spíše mírně vyšší. To může souviset s vyššími intenzitami návštěvnické dopravy přes sedlo Šerlich mezi českým vnitrozemím a Orlickým Záhořím, respektive Polskem. **Dominantní směrem příjezdu do obce je od Dobrušky** (silnice II/310; profil 06). Tento směr je stejně tak dominantní směrem odjezdu z obce.

Oproti běžnému pracovnímu dni i běžným víkendovým dnům mimo letní a zimní sezónu **dochází k výraznému nárůstu poptávky po parkování.** Nejvýraznější nárůst je na parkovišti na Šerlichu.

V období zimní turistické špičky je zatížení obce automobilovou dopravou je ještě výrazně vyšší, než v případě letní turistické špičky. Nejzatíženější naměřené profily jsou opět na silnici II/310, a to příjezdu do obce / výjezdu

z obce ve směru Dobruška (profil 06) a profil mezi jádrovou obcí a oblasti skia-reálu (profil 05). Jedná se o intenzity mezi 6 000 a 8 000 voz/24 h.

Podíl tranzitu je obecně nižší, což je dáno zejména skutečností, že Deštné je dominantním cílem dopravy. **Dominantní směrem příjezdu do obce je od Dobrušky** (silnice II/310; profil 06). Tento směr je stejně tak dominantní směrem odjezdu z obce.

V zimní turistické špičce dochází k významnějšímu nárůstu poptávky po parkování i oproti letní turistické špičce, a to zejména v oblasti skia-reálu Skicentrum Deštné, což je dáno zejména poptávkou po parkování co nejbližše lanovkám.

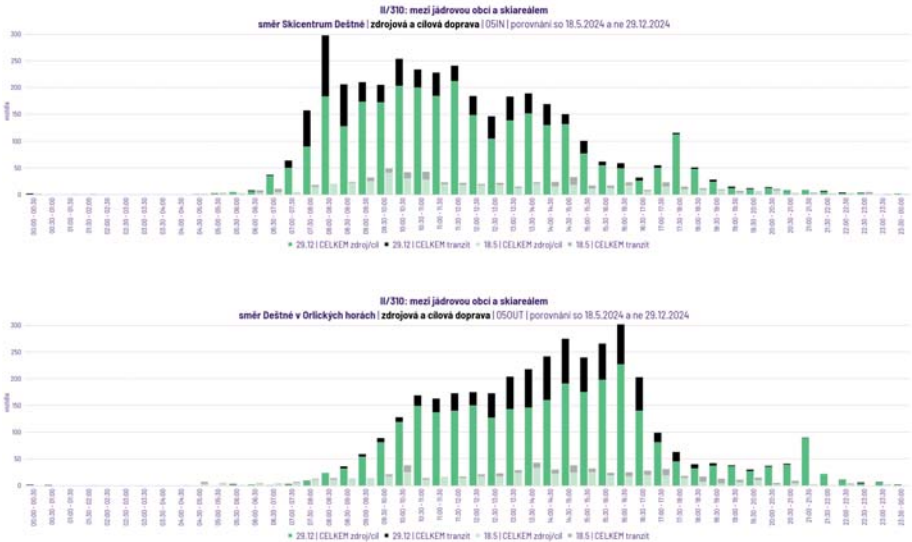
Kromě těchto hlavních závěrů se v datech z dopravního průzkumu ukazují i následující jevy:

- Oblasti skia-reál/Zákout i Šerlich jsou jednoznačnými cíli „jednodenní“ turistické dopravy.
- Byl identifikován velký podíl vozidel, které na Šerlichu nebo v oblasti skia-reálu stráví méně než hodinu. To ukazuje na 2 hlavní fenomény:
 - Jedná se o vozidla, která do oblasti vjíždí v režimu K+R, jde tedy o vozidlo, které přiveze osoby ke skia-reálu a následně odjíždí zpět (k ubytování či ke vzdálenějšímu parkovišti). Toto zahrnuje i situace, kdy toto vozidlo vyjíždí od ubytovacích kapacit v rámci jádrové obce Deštné - podíl pohybů automobilů mezi oblastí jádrové obce a oblastí skia-reálu je významný.
 - Jedná se o vozidla, která hledají v těchto lokalitách parkovací stání, ale neúspěšně a odjíždí toto stání hledat do jiné lokality.
- Byl identifikován významný podíl vozidel, které do oblasti skia-reálu přijedou z jádrové obce (a/nebo následně odjedou zpět do ní). Jedná se pravděpodobně o dopravní chování, kdy z ubytování v jádrové obci dochází k dojíždění osobním automobilem ke skia-reálu Skicentrum Deštné.

Pro ilustraci uvádíme tabulku intenzit silniční dopravy na měřených profilech, která porovnává údaje ze čtvrtka 16.5.2024 (běžný pracovní den), soboty 6.7.2024 („letní turistická špička“) a neděle 29.12.2024 („zimní turistická špička“):

profil	kod profilu	běžný pracovní den (data: čt 16.5.2024)		"letní turistická špička" (data: so 6.7.2024)		letní turistická špička vs. běžný pracovní den		"zimní turistická špička" (data: ne 29.12.2024)		zimní turistická špička vs. běžný pracovní den	
		RPOD [voz/24h]	Podíl tranzitu dopravy	RPOD [voz/24h]	Podíl tranzitu dopravy	100% = běžný pracovní den		RPOD [voz/24h]	Podíl tranzitu dopravy	100% = běžný pracovní den	
II/31: Šerlich sedlo (východně od parkoviště, k obci Zahoř)	01A	369	66%	864	54%	234%		1870	54%	607%	
II/31: Šerlich sedlo (západně od parkoviště, směr obci Deštné)	01B	418	57%	1037	45%	248%		3277	31%	784%	
k Šerlichskému mýnu (u ev. č. 184)	02	63	44%	161	52%	255%		917	64%	1455%	
II/31: Zákoutí (směr Šerlich/Šerlíský mýn)	03	527	51%	1260	44%	239%		4028	38%	764%	
II/310: Zákoutí (směr Luisinino údolí)	04	103	41%	407	48%	395%		703	46%	683%	
II/310: mezi jádrovou obcí a skia-reálem	05	1101	28%	2118	33%	192%		8068	22%	733%	
II/310: hranice zastavěného území (směr Sedloňov / Planice)	06	1042	30%	1947	36%	187%		5839	25%	570%	
II/321: hranice zastavěného území (směr Skuhrov nad Bělou)	07	711	48%	801	34%	113%		2583	25%	363%	

Následující grafy ukazují příklad analýzy intenzit silniční dopravy na profilu 05 (u čerpací stanice pohonných hmot, mezi jádrovou obcí a oblastí skiareálu) ve 30minutových časových řezech s porovnání květnové běžné soboty 18.5.2024 a neděle v rámci zimní turistické špičky 29.12.2024 zároveň s rozlišením tranzitní a cílové dopravy:

Z grafů je zřejmé, že v intenzitách v neděli 29.12.2025 dominuje cílová doprava ke skiareálu (podíl tranzitní dopravy za daný den na tomto profilu je jen 22 %). Zároveň jsou na grafech patrné příjezdové „vlny“ do skiareálu (kolem 8 a 10 hodiny) a naopak odjezdová „vlna“ kolem 16 h směrem zpět (dominantně směrem na Dobrušku).

Obdobné srovnání pro ilustraci uvádíme u parkování. Následující tabulky ukazují počty parkujících vozidel ve sledovaných oblastech a časovou distribuci délek stání:

Parkoviště Šerlich									
délka stání	do 1h (stání nebo výskyt v oblasti)	1 - 2 h	2 - 4 h	4 - 6 h	6 - 8 h	8 - 13 h	13 + h	celkový počet vozidel parkujících či zajíždějících do oblasti/ den	%
čt 16.05.2024	8	7	5	0	0	0	0	20	100%
so 06.07.2024	60	59	97	41	3	2	4	266	130%
ne 29.12.2024	237	47	149	25	21	2	2	483	2415%

Oblast skiareál / Zákoutí (parkoviště Marta I, Marta II a okolní)

délka stání	do 1h (stání nebo výskyt v oblasti)	1 - 2 h	2 - 4 h	4 - 6 h	6 - 8 h	8 - 13 h	13 + h	celkový počet vozidel parkujících či zajíždějících do oblasti/ den	%
čt 16.05.2024	205	33	13	13	9	24	36	333	100%
so 06.07.2024	422	57	31	13	16	13	32	584	175%
ne 29.12.2024	849	320	520	227	48	25	65	2054	617%

Jádrová obec Deštné

délka stání	do 1h (stání nebo výskyt v oblasti)	1 - 2 h	2 - 4 h	4 - 6 h	6 - 8 h	8 - 13 h	13 + h	celkový počet vozidel parkujících či zajíždějících do oblasti/ den	%
čt 16.05.2024	243	60	44	23	16	39	116	541	100%
so 06.07.2024	465	107	60	50	11	38	159	890	165%
ne 29.12.2024	739	272	235	134	40	34	221	1675	310%

Hodnoty u délky stání do 1 hodiny zahrnují i vozidla, která se v dané oblasti zdržela i malé desítky minut, tedy vozidla, která například jela jen vyzvednout lyžaře, krátká návštěva infocentra, nákup, apod.

Výše uvedené jsou příklady vyhodnocení získaných dat. Podrobné vyhodnocení jednotlivých dopravních průzkumů obsahují výstupní zprávy z těchto průzkumů, které jsou k dispozici na webové stránce obce.

Na základě provedených dopravních průzkumů a jejich vyhodnocení nyní probíhá zpracování analytické části studie. Kompletní studie, včetně návrhové části by měla být hotová v říjnu tohoto roku. Koncepci dopravy pro obec Deštné zpracování Vojtěch Novotný – mobility consultancy & advisory s.r.o. Dopravní průzkumy byly realizovány ve spolupráci se společností TRALYS – transport analysis s.r.o.

Vojtěch Novotný

ČECHY – ORLICKÉ HORY
SPOLEČNOU PRACÍ SPISOVATELŮV A UMĚLCŮ ČESKÝCH
VEDA FR. AD. ŠUBERT A F. A. BOROVSKÝ
DÍL V. HORY ORLICKÉ + STĚNY
V PRAZE 1883 VYDAVATEL A NAKLADATEL J. OTTO

KU PROLUCE NÁCHODSKÉ IX.

■ Tudy tedy všechna cesta od Náchoda dále k jihu, dovnitř země přestává. Na západ pak pnou se prudké svahy, chlupy a vršky širé vypukliny, rozkládající se mohutným hřbetem nad Medhují a dále na západ až ku řece Oupě.

Jediná cesta od Náchoda dále do země vede na jihozápad ku Brance, ku vlastnímu průsmyku Náchodskému. „Branka“ je 447 m. vysoký výběžek svrchu uvedené vypukliny mezi Medhují a Oupou. Východní svahy Branky lesem porostlé u Bražce a dále k Peklu srázovitě k Medhují spadají, západní, rozlehlé a širé, většinou v pole zdělané, volněji, poznenáhlu se svažují.

Ku Brance cesta značně stoupá a tu mezi Brankou a Homolí a přilehlými chlupy vede vlastní branou zemskou, zúženým vchodem do kraje. V něm nepřátelským proudům do Čech se hrnoucím jest se stěsnati v jediný úzký proud, jenž hajitelům Branky a Ho-

molky snadno lze potírat i vstup do země zabránit. Velikou důležitost této Branky zemské naši předkové dobře znali. Přírozenou pevnost tu stvrdili ještě umělým opevněním, příkopy a násypy, památky podnes viděti i na Homolce i na Brance při straně Vysokovské.

A podíváme-li se na západ, spatříme před sebou v širé, malebné krajině Českou Skalici, Josefovskou pevnost, Opočno s Dobruškou a nejzáje Hradec Králové.

Z toho krajského města nevedla za starodávna silnice týmž směrem jako nyní, nýbrž přes Libřice, Lhotu Královu, Rohenice, Slavětín, Nahořany, Domkov ku Provodovu na úpatí samé Branky či Dobenína. Obyvatelé Provodova zajisté kupce a cestující prováděli dále branou zemskou, vedoucí je ze své trhové osady vzhůru svahelem k osadě Dobenínské, mimo tamější kostel sv. Václava, přes Vysokov a Brankou ku Starému Městu a k Náchodu. Odtud mohli cestující na sever přes Hronov a Polici nebo na východ přes Levín a Dušníky do Polska.

Jako při všech branách zemských byli i tu zvláštní její pohraničního hvozdu strážcové, jako Chodové na Domažlicku. Na tyto staré strážce zemské upomíná samo jméno města Náchoda. Za starodávna bývala na Brance osada Dobenín. Rozkládala se asi v těch místech, kde je dnes dědina Václavice s památným, starobyklým kostelíkem sv. Václava. Zdá se, tato ves zpustla nadobro za válek husitských. Jen kostelík její se zvonící, jenž daleko, daleko do kraje se bělá, a ježž možná viděti až od Hradce Králové, přečkal všechny bouře.

Pokračování příště.

W

PAMĚTNÍ KNIHA OBCE JEDLOVÁ

Vedoucím pamětní knihy byl pověřen definitivní učitel a vedoucí školy Rudolf Seidel na škole v Jedlové dne 1. března 1927.

Mimořádné události.

Až do roku 1914.

Pokračování.

■ Léto bylo opět nadměrně suché, takže na podzim nastoupil nedostatek vody. Roky 1823 – 1826 bylo možné označit za natolik úrodné, neboť po žních stál strych obilí 4 zlaté 40 krejcarů, ječmen 2 zlaté 30 krejcarů, oves 1 zlatý 45 krejcarů, vídeňské měny.

Poněvadž obchodně politické poměry v tomto roce nebyly nejlepší, následovaly početné konkurzy a vyrovnání většího i menšího stylu. Nad prodejem obchodního zboží byl veden přísný dohled. Místní představení chodili dům od domu a prohlíželi tkalcovské paprsky a tkalcovské navijáky, z nichž poslední byl orazítkován dne 16. března. Zima 1826 – 27 byla proti jiným zimám všeobecně bohatá na sníh. Sníh ležel poměrně do výše jednoho sáhu, v lesích dokonce přes tři sáhy vysoko. Nečekaně nastoupilo časné jaro. Špatné letní počasí mělo za následek ubohé žně. Z jednoho strychu zasetého ovsa se sklídily jen dva mandele a jeden mandel vydal přibližně tři čtvrti strychu zrna. Nastala dražota. Za jeden strych žita se platilo 16 zlatých, za ječmen 12 zlatých, za oves 7 zlatých 15 krejcarů vídeňské měny. Dne 19. června zničily kroupy zcela vzrostlé polní plodiny, poněvadž po krupobití následovala průtrž mračen, způsobilo to rozvodnění Bělé a jejich

přítoků, voda splavila pole a louky a způsobila nezměřitelné škody. Dne 18. srpna zničila silná průtrž mračen pole připravené k zimnímu setí, přičemž splavila vrchní ornou půdu. Cesty skrývaly smutný pohled. Dne 19. srpna byla založena pojišťovací společnost na škody z ohňů a požárů. V tomto roce se musely všechny mužské osoby od 19 do 29 let dostavit na úřad vzhledem na novou statistiku rekrutů.

Rok 1828 byl špatným rokem. Léto celé propršelo, což mělo za následek špatné žně. Posečené a ještě stojící obilí začalo klíčiti, přivezené za vlhka hnilo ve stodolách a co neshnilo, požraly polní myši, jichž bylo strašné množství. V lesích shnila stojící a posekaná tráva, rovněž tak otava. Naproti tomu se dobře urodily brambory.

Dne 12. června 1828 přijela jeho exelence pan Alois hrabě z Kolovrat biskup královéhradecký ve vysokém stáří 72 let jako první biskup v Deštné. Přijel z Dobrého provázen mnoha jezdci a byl u domu pana Petra v Deštném čp. 45 uvítán místním duchovenstvem, školní mládeží a učiteli a početnými obyvateli Deštného. Příštího dne uděloval bířmování, katechizoval deštenskou a jedlovskou školní mládež v kostele a zkoušel ji v přítomnosti učitele Obsta a Urlicha ve škole ze slabikování, čtení, psaní a z diktátu a počítání z hlavy.

Rok 1829 byl opět špatným rokem a ukazoval špatné žně. Zima vypukla tak předčasně, že zůstalo na polích mnoho brambor, které zmrzly. Dne 10. června padal prudký déšť, provázený prudkým větrem a přivedl obyvatelstvo na okraj zoufalství. Zelené osivo bylo odplaveno, pole roztrhána a také odplavena. Rozvodněné potoky strhaly a odnesly lávky a mosty.

Hájenka v Luisině údolí

Silnice ze Skuhrova do Deštného

V panském lese na Kreuzalle byla postavena myslivna a dostala jméno Luisino údolí. Během léta byla postavena silnice od obce Jedlová do Hutí a od Hutí do panského mlýna až k dešenskému mostu a to jako pokračování vlastním panství postavené silnice Skuhrov – Jedlová podle Bělé. Na podzim vyhořel částečně výměnkářský domek Antonína Michla, sušárna Karla Wenzela v přední Jedlové zcela. Byly obnoveny soupisové seznamy, k tomu účelu si museli všichni obyvatelé nejen mužského ale i ženského pohlaví u příslušného farního úřadu opatřit výtahy z křestní matriky. Dne 19. června byla uvedena v život nově zřízená dobrovolná pohraniční stráž. Neomezené panství rakouského ministerského předsedy knížete Metternicha udělalo z Rakouska policejní stát. Policejní dohled byl ztřešen a přenesen na soudní úředníky.

Rok 1830. V tomto roce byla při dešenské faře postavena kůlna na dřevo. Jedlovští odmítali plnění jim uložené tíživé povinnosti k ruční a potažní robotě, protože sami při pracích na vlastním filiálním kostele také nežádali pomoc na dešenských občanech. Při projednávání stížnosti podané dešenskou farou ke krajskému úřadu v Hradci Králové, podle rozhodnutí, že jsou jedlovští povinni spolupracovat a v případě odmítání mají být donuceni zákonem k tomu povolenými prostředky.

Vysvětlivky:

Strych obilí (též korec) – 4 věrtele – objem 93l.

Tkalcovské papsrky – hřeben, který přiráží útkovou nit ke tkanině.

Mandel obilí – v zemědělství bylo seskupení patnácti snopů obilí, při čemž snop tvořily 3 – 4 hrstě (obilí) za sekáčem odebrané a poté podle velikosti při vázání na snop 3 až 4 svazované.

Pokračování příště.

Přepsal: **Hlaváček Jan**

Zdroj: Okresní archiv Rychnov nad Kněžnou

Překlad: Dr. Václav Matouš

ZE ŠKOLKY DEŠTNÍČEK

■ Ve školce po zimě netrpělivě vyhlížíme jaro. V březnu jsme uskutečnili výlet do Záchrané stanice v Jaroměři. Vyšlo nám hezké počasí a vidět zvířata v těsné blízkosti nás vždy těší. Vynesli jsme Moranu, naučili se hezké písničky a básničky. Velikonoce klepou na dveře. S dětmi jsme se věnovali vyrábění velikonočních dekorací, které si odnesly domů. Letos jsme si poprvé v školce zasadili s dětmi hrášek, a tak bedlivě pozorujeme jeho růst a těšíme se na hrášek, doufáme, že to do konce školního roku naše rostlinky stihnou. V dubnu jsme si užili Kouzelný týden čarodějky Klotyldy, ikdyž byl tento rok kratší, o kouzla a lektvary nebyly děti ochuzeny. U předškoláků probíhají lekce plavání v Rychnově nad Kněžnou, vždy se vracejí spokojení, jsou to velcí šikulové. Jaro a mláďátka patří nedomyslitelně k sobě, nám se se školkou poštěstilo navštívit ovečky u paní Přikrylové, kam jsme byli pozvaní. Pohladili jsme si ovčí miminka a dali jim napít z lahviček. Pro děti nezapomenutelný zážitek a my znovu děkujeme za pozvání. V květnu jsme se sešli s maminkami u nás ve školce, a to při tvořivém odpoledni s maminkami. Připravili jsme si krátké vystoupení, ale čas s maminkami mají děti rády, a tak společně s nimi tvořily přáníčka a dárečky. Jako každý rok i letos se v květnu těšíme na nové kamarády u zápisu a pevně věříme, že se jim u nás ve školce bude od září líbit. V červnu celá školka vyráží na výlet do Hvězdárny v Hradci Králové, kde je pro děti připravený zajímavý vesmírný program. Závěr roku a akademie jdou ruku v ruce, proto již nyní s dětmi nacvičujeme a společně se těšíme na léto.

Ivana Stormová

DEVÁTÁCI PSALI PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKY NA STŘEDNÍ ŠKOLY!

■ Dny 11. a 14. dubna byly pro naše žáky 9. ročníku velmi důležité – konaly se totiž jednotné přijímací zkoušky na střední školy. Po měsících příprav, studia a opakování konečně přišla chvíle, kdy mohli všichni deváťáci zúročit své úsilí a ukázat, co se naučili.

Přijímací zkoušky se skládaly z českého jazyka a matematiky a pro mnohé žáky představovaly první opravdu velkou zkoušku, která může rozhodnout o jejich budoucí vzdělávací cestě.

Výsledky prvního kola přijímacího řízení se žáci dozvědí dne 15. května. Všichni věříme, že se jim dařilo a že budou přijati na školy, o které mají zájem.

Všem žákům devátého ročníku držíme palce a přejeme hodně štěstí – AŽ SE VAŠE SNY STANOU SKUTEČNOSTÍ.

Mgr. Květuše Dostálová

PLAVECKÝ VÝCVIK V DOBRUŠCE

■ Naše děti z prvního stupně se v uplynulých týdnech zúčastnily plaveckého výcviku v plaveckém bazénu v Dobrušce. Během deseti lekcí si osvojily základy plavání, zlepšily svou techniku a hlavně si užily spoustu zábavy ve vodě. Výcvik probíhal pod vedením zkušených instruktorů, kteří dětem pomáhali překonat strach z vody a rozvíjet jejich plavecké dovednosti. Děkujeme všem, kdo se na organizaci podíleli, a těšíme se na další sportovní aktivity!

Olga Zahradníková

KROUŽEK PŘEDŠKOLÁČEK – HRAVÁ PŘÍPRAVA NA ŠKOLU

■ V naší základní a mateřské škole probíhá každý týden kroužek Předškoláček, který je určen pro děti v posledním roce předškolní docházky. Cílem tohoto oblíbeného kroužku je připravit děti na bezproblémový vstup do první třídy formou zábavných a rozvojových aktivit.

Děti si procvičují správné držení tužky, poznávání písmen a číslic, logické myšlení a soustředění. Kromě pracovních listů se věnujeme i rozvoji slovní zásoby, samostatnosti, prostorové orientaci a spolupráci ve skupině.

Celý program je veden hrou a podporující formou, aby si děti vytvořily pozitivní vztah k učení a do školy se těšily. Kroužek Předškoláček je krásnou tečkou za obdobím v mateřské škole a mostem ke školním povinnostem.

Jana Rémišová

VELIKONOČNÍ DÍLNY A KAVÁRNIČKA VE ŠKOLE

■ Ve středu 16. dubna odpoledne se naše škola proměnila v místo plné jarní nálady, tvořivosti a přátelských setkání. Konaly se zde tradiční Velikonoční dílny, které přilákaly děti, rodiče a další přátele školy. Ve třídách vznikaly krásné dekorace – malovaná vajíčka, velikonoční přání, papíroví zajíci, barvené perníčky a další drobnosti.

Součástí akce byl i prodej výrobků a dalších velikonočních dekorací, který děti s radostí připravily. Zájem byl veliký a výtěžek bude využit na podporu školních aktivit. I velikonoční kavárnička se setkala s velkým ohlasem. Návštěvníci si zde mohli posedět u kávy, čaje a pochutnat si na dezertech a jiných dobrotách, které připravili žáci, maminky, babičky i učitelé. Příjemná atmosféra, vůně dobrot a smích dětí vytvořily nezapomenutelné odpoledne.

Děkujeme všem, kteří se na přípravě a průběhu akce podíleli. Díky vám jsme si mohli společně užít krásný velikonoční čas.

Jana Rémišová

ČESKÝ DEN PROTI RAKOVINĚ

■ Ve středu 14. května se žáci devátých ročníků naší školy zapojili do celorepublikové sbírky Český den proti rakovině. Tento projekt, známý také jako Květinový den, pořádá každoročně Liga proti rakovině a jeho cílem je podpora prevence onkologických onemocnění i pomoc nemocným.

Naši deváťáci se vydali do ulic Deštného, aby zde nabízeli symbolické žluté kytičky měsíčku lékařského a zároveň šířili povědomí o prevenci rakoviny. Do akce se zapojili s velkým nasazením a díky jejich aktivitě se podařilo vybrat krásnou částku, která poputuje na podporu výzkumu, osvěty a pomoci nemocným.

Děkujeme všem obyvatelům Deštného, kteří si kytičku zakoupili a podpořili tak tuto akci.

Adéla Rázlová

SKUTEČNĚ ZDRAVÁ ŠKOLA – MILUJI JÍDLA, NEPLÝTVÁM

■ Naše škola se zapojila do celorepublikového programu Skutečně zdravá škola a v průběhu března jsme se s žáky věnovali projektu s názvem Miluji jídlo, neplýtvám. Cílem bylo nejen přiblížit dětem principy zdravého životního stylu, ale také je naučit přemýšlet o tom, jaké množství jídla se každý den zbytečně vyhodí – a jak tomu můžeme společně zabránit.

V dubnu pak starší žáci z druhého stupně předali své nově nabyté znalosti dál – připravili pro mladší spolužáky zábavnou, ale i poučnou přednášku a různé tematické aktivity.

Tento projekt nejen obohatil výuku, ale především rozšířil dětem obzory – a my věříme, že si z něj každý něco odnesl do běžného života.

Adéla Rázlová

TŘÍDENNÍ VÝPRAVA ZA HISTORIÍ I NOVÝMI ZÁŽITKY – ŠKOLNÍ EXKURZE DO PRAHY

■ Ve dnech 28.–30. dubna 2025 jsme se s druhým stupněm vydali na třídení exkurzi do hlavního města Prahy. Ubytování jsme měli netradičně, ale velmi pohodlně, přímo v prostorách základní školy. Naším hlavním cílem bylo poznat historické památky Prahy, každá navštívená lokalita byla spojena s úkoly a aktivitami, díky nimž se žáci dozvěděli spoustu zajímavostí a souvislostí z české historie. Během procházek po městě jsme navštívili například Pražský hrad, Karlův most, Staroměstské náměstí i Malou Stranu.

Silným zážitkem byla také Neviditelná výstava, která nám otevřela oči – paradoxně právě tím, že jsme v naprosté tmě, vedeni nevidomými průvodci, na vlastní kůži zažili, jaké to je pohybovat se a fungovat bez zraku.

Dalším bodem programu byla návštěva Národního muzea, kde žáci opět plnili různé úkoly, tentokrát zaměřené na přírodní vědy, historii a kulturu.

Celá exkurze se povedla a proběhla ve velmi příjemné atmosféře. Děti byly aktivní, zodpovědné a nadšené, což nás, pedagogy, velmi potěšilo.

Adéla Rázlová

Základní škola a Mateřská škola
Deštné v Orlických horách

VÁS ZVE NA
**POCHOD OKOLO
DEŠTNÉHO**

V SOBOTU 14.6.2025

**START POCHODU
OD ŠKOLY
9:00 - 11:00**

**POSEZENÍ NA
ZAHRADE MUZEA**

11:00 - 16:00

OBČERSTVENÍ ZAJIŠTĚNO

LEHKÉ TRASY

DĚTSKÁ 5 KM

PĚŠÍ 10KM

5 km

10 km

ČARODĚJNICE A MÁJKA

■ Dne 30. dubna ožila naše obec už v dopoledních hodinách, kdy se po dlouhých letech opět vztyčila májka – tentokrát na návsi u kostela. Tento rok se postavila a ozdobila za přispění pracovníků obce, ale věříme, že právě stavění májky by se mohlo stát novou obecní tradicí, do níž se v příštích letech zapojí i děti a širší veřejnost.

Odpolední a večerní program pokračoval tradičním pálením čarodějnic, které se letos konalo na zahradě muzea. Pro děti byla připravena čarodějnická stezka s úkoly, na jejímž konci měly za úkol vyluštit zaklínadlo. Všechny úspěšné čarodějnické učně čekala sladká odměna, medaile a diplom.

Dětské aktivity tím ale zdaleka nekončily. V zadní části zahrady byly rozmístěny různé hry, trampolína, malý skákací hrad a pod novou pergolou si děti mohly vyrobit vlastní výrobky z papíru. Velkým lákadlem byla také možnost vlastnoruční výroby palačinek. Některé děti si poradily samy, jiné s pomocí dospělých a největší radost měly babičky, které se s chutí pustily do pečení palačinek pro všechny.

Pro dospělé byla připravena dvě občerstvení, kde mohli v klidu posedět a popovídat si. Díky rozvržení areálu nebyli rušeni dětským hemžením a celé odpoledne se neslo v pohodové a sousedské náladě.

V podvečer pak nastal očekávaný okamžik – zapálení hranice s čarodějnicí. Kousek opodál plál menší ohýnek, kolem kterého se sešli rodiče a společně s dětmi opékali burty. Celý den tak završil teplý jarní večer, provoněný ohněm a plný smíchu a přátelské atmosféry.

Děkujeme všem, kdo se na přípravě i průběhu akce podíleli. Společně jsme prožili krásný den, který ukázal, že chuť tvořit, setkávat se a užít si společné chvíle v naší obci rozhodně nechybí.

Barbora Macháčková, foto Simona Vlková

NOC KOSTELŮ

■ Akce Noc kostelů zpřístupnila v pátek večer 1868 kostelů a modliteben po celé České republice. Lidé si tak mohli prohlédnout nejen interiéry náboženských staveb, ale zajít třeba na koncerty či se zúčastnit komentovaných prohlídek, jež byly součástí programu.

Do svých svatostánků na Noc kostelů 23. 5. 2025 zvala také bysterská a deštenská římskokatolická farnost. Z jednoho plakátu se dalo vyčíst, jaký program pro návštěvníky připravila.

Ohnišov – Bystré – Deštné. Malé koncertní turné po Orlických horách

V Deštném byly otevřeny kostely svaté Máří Magdalény a kostel sv. Matouše. Ve 21 h ve svaté Máří na své koncertní šňůře vystoupil smíšený pěvecký sbor Kácov. Účinkujících bylo na 50. V rámci každé své zastávky soubor z Nového Města nad Metují předvedl krátký program, který podtrhl duchovní atmosféru tohoto večera.

Přítomné naladil už osvětlený chodníček a ač se v Deštném koncertovalo v pokročilou hodinu, kostel byl překvapivě zaplněn.

LZ, foto W

NOVINKA: PUBLIKACE HOROLEZECKÝ ODDÍL DEŠTNÉ V ORLICKÝCH HORÁCH 1974-2024

■ Možná sami, možná z výstavy v Muzeu zimních sportů, turistiky a řemesel, anebo z článku Vaška Smrčky (v Deštníku č. 2/2024) víte, že v loňském roce uplynulo 50 let od založení deštenského horolezeckého oddílu. K této příležitosti byla vydána publikace. Autoři: Vladimír Damašek, Jan Hlaváček, Václav Smrčka a Jiří Švejda.

Pokud jste jí nebyli obdarováni, můžete si ji půjčit v naší knihovně.

LZ

POZNAMENEJTE SI DO KALENDÁŘE 100 LET MASARYKOVY CHATY

■ Šerlich láká nejednoho výletníka. Slouží jako výchozí nebo cílová stanice pro turisty, lyžaře, cyklisty.

A tak není divu, že Masaryčka patří k nejnavštěvovanějším místům na hřebenech Orlických hor. Chata KČT má atmosféru horské chalupy, nabízí celoroční provoz i gurmánský zážitek. Má ducha!

Chatu projektoval brněnský architekt Bohuslav Fuchs a její výstavba snad tehdy přišla na 967 tisíc korun.

Slavnostní otevření budovy se uskutečnilo 27. září roku 1925. Letos, 6. září, si budeme připomínat její 100. výročí.

Nenechte si tuto akci ujít a přijměte pozvání Klubu českých turistů. Hory a jejich hřebenové partie mají své kouzlo za každého počasí!

LZ

ZÁJEZDY NEJEN PRO SENIORY SE TĚŠÍ VELKÉ OBLIBĚ

■ Už nepotřebují ani plakát. A seznam účastníků poměrně rychle plní autobus.

Věřili byste, že už v únoru má dopravce autobusy na červen z většiny rezervovány a na čtvrtek úplně rozebrány? Proto jsme letos vyrazili mimořádně v úterý. Což u pasažérů mohlo vyvolat kolizi s doktory. Tam objednáci doba bývá také v řádech měsíců a jednodušší je, si přobjednat kadeřnici.

Jak už víte, tentokrát jsme vyrazili za hranice kraje. Dokonce za hranice Čech a Moravy. Do Černé Hory a Lysic v okrese Blansko.

A proč zrovna tam? Tím směrem jsme ještě na výlet nejeli a málokdo tam byl! V loňském roce návštěvnost tohoto místa poskočila na 6. příčku v návštěvnosti památek ve správě NPÚ. Není divu! Zahrada, do níž byly nasypány nemalé peníze, připomíná Versailles. Záběry z lysického zámku se objevily třeba v Četnických humoreskách.

Černá Hora byla příhodným místem pro oběd. Gastrozážitek.

Pro zajímavost:

Národní památkový ústav spravuje více než sto objektů. Vedle hradů a zámků také kláštery, kostely, komplexy zahrad, hospitály, vilu a technickou památku. V loňském roce tyto památky navštívilo přes 4 milionů turistů.

V TOP 10 tradičně září zámky Lednice, Český Krumlov a Hluboká, hrady Karlštejn a Bouzov. Nejvýraznějšímu nárůstu návštěvnosti v roce 2024 se těší zámek Lysice. Při dalším sčítání budou počítat s námi.

LZ

Odevšad

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

■ Ne ode všech se nám vrátil souhlas se zveřejněním. Proto tu nenajdete některé oslavence, o nichž víte, že oslavili své životní jubileum. Jubilanty, od nichž jsme získali souhlas na dobu neurčitou před lety, znovu neobesíláme.

Jubileum:

50.: Edita Sixtová, Jaroslav Jiroušek

60.: Jana Michalčíková, Josef Hepnar, Jan Pásler

65.: Tibor Kara

70.: Marie Karbanová, Arpád Lörincz

75.: Jiří Švejda, Marie Dusílková

Všem oslavencům srdečně blahopřejeme!

Stříbrná svatba:

Veronika a Martin Hockickovi

Přejeme Vám hodně zdraví, radosti a spokojenosti. Buďte spolu i s námi dlouhá léta šťastni a užívejte krásy života v kruhu svých dětí, přátel a spoluobčanů.

Loučíme se se zemřelými:

Marií Blahovcovou

Martinem Štěpem

Hanou Trpkošovou

Gerhardem Kleinerem

Věnujme jim tichou vzpomínku.

LZ

SOUTĚŽ O CENY

■ Minule jsme se vás ptali, jakou novinku pro nás na jarní prázdniny připravilo dětské muzeum.

Do soutěže se zapojil a štěstí měl Jan Pásler. Ano, byly to Cestovatelské pátky.

NOVÁ SOUTĚŽ

■ Kolikáté výročí letos oslaví Masarykova chata na Šerlichu?

Svoji odpověď vhodte do poštovní schránky obecního úřadu. Tím se zapojíte do soutěže o ceny, která končí 15. 8. 2025. Nezapomeňte uvést své jméno a adresu. Odpověď můžete zaslat také e-mailem na adresu urad@obecdestne.cz, případně SMS zprávou ve tvaru: jméno_příjmení_odpověď, na číslo 702 004 318.

(soutěže se samozřejmě neúčastní členové Redakční rady ani jejich příbuzní)

Redakční rada

SAMOBAR

Fenomén samoobslužných barů: Pro dobrotu na žebrotu?

Samoobslužných barů v České republice přibývá jako hub po dešti. Lze konstatovat, že se jedná o jakousi národní tradici. Asi byste těžko někde ve světě našli stejný počet samoobslužných obchůdků na kilometr čtvereční. Ale stejně jako houby čelí červům, i česká kotlina je domovem parazitů, kteří zneužívají dobrosrdečnosti zřizovatelů lesních “samošek”.

Pokud bychom se drželi striktně zákonných povinností, je samoobslužný bar nevýhodný “byznys”. Tito nadšenci nejčastěji zřizují venkovní občerstvení pro lidi, turisty a čisté z dobroty srdce. Provozovatel totiž musí mít živnost, zapsat samoobslužný bar na živnostenském úřadu jako provozovnu a ještě k němu vést kompletní účetnictví, jako by se jednalo o klasickou večerku. Navíc se zde správně nesmí prodávat alkoholické nápoje, pokud neexistuje systém, kterým by provozovatel zamezil nezletilým přístup k alkoholickým nápojům. Bohužel, cedule “Zákaz prodeje alkoholu osobám mladším 18-ti let” nestačí.

Pravděpodobně nejvyhlášenějším samoobslužným barem v České republice je Lesní bar v Jeseníkách. Svým návštěvníkům nabízí posezení s ohništěm a speciálními žlaby, kde je možné osvěžit se pramenitou vodou, či nápoji, které jsou zde k dispozici. Návštěvník si zde může připravit kávu i čaj a k občerstvení jsou zde k dispozici drobné pochutiny. Z Orlických hor stojí za zmínku Kačenčin šenk nacházející se nahoře nad Skiareálem Orlické Záhoří a samozřejmě náš deštenský samoobslužný bar U Kapličky.

Rampušák hlídal, ale neuhlídal.

Samoobslužný bar v Deštném postavil místní matador se svým vnukem u pramene pod kapličkou. Stálo to poměrně hodně času a práce. Hlavní myšlenkou bylo občerstvení pro návštěvníky obce společně s informacemi o kapličce. Ty totiž nikde v okolí kapličky nejsou k nalezení.

Dle návštěvní knihy se turistům, rodinám s dětmi a dalším návštěvníkům lesní obchůdek líbí. Děti mohou dostat odměnu na cestě a pokud je někdo na začátku výpravy, může si zakoupit osvěžení na cestě za vrcholem. K dostání byly mimo jiné i náplasti například na puchýře z bot.

Bohužel, i mezi návštěvníky se našli “červi”, kteří pohostinnosti zneužili. Začalo to minulé léto drobnými krádežemi

nejdražších potravin jako byl energetický nápoj Redbull nebo sušené maso. Jak se zřejmě místo “profláklo” i mezi místními, jen za duben 2025 byla kasa samoobslužného baru dvakrát odvrtána a kompletně vybrána. Poslední kapkou byl květnový nájezd zlodějů. Ve všední den vypáčili dveře (silné, borovicové na petlici - pozn. red.) a následně vypáčili i kasu, čímž jí definitivně zničili. Zmizela veškerá hotovost. Zboží zůstalo netknuté, což nasvědčuje tomu, že pachatel jednal ve spěchu a v noci, takže šel pouze po kase.

Budoucnost samoobslužných barů v Čechách

Svým chováním nezvaní hosté ničí dobrou vůli provozovatelů nějaký takový samoobslužný bar vůbec provozovat. Ještě v souvislosti s prací a povinnostmi s provozem spojenými. Co dál? Jedinou cestou je udělat taková opatření, která by pachatele od krádeže odradila nebo jim krádež přímo znemožnila. Ale pokud by se lidi chovali slušně, muselo by k takovým opatřením vůbec docházet?

Jan Dařílek, foto W

PRANOSTIKY

■ Chladný máj s vlhkým červnem plní stodoly obilím a stohy senem. **Vybrala MJ**

BASKETBALOVÝ MÍČ A PÁLKY NA PING-PONG K ZAPŮJČENÍ ZDARMA

■ Chcete si užít trochu zábavy na hřišti, ale nemáte s sebou vybavení? Žádný problém! Na hřišti si můžete zdarma zapůjčit basketbalový míč a páčky na stolní tenis včetně míčků. Pak už se můžete vydat vstříc zábavnému sportovnímu dni.

Lucie Plodková

ŠKOLA – VĚC VEŘEJNÁ

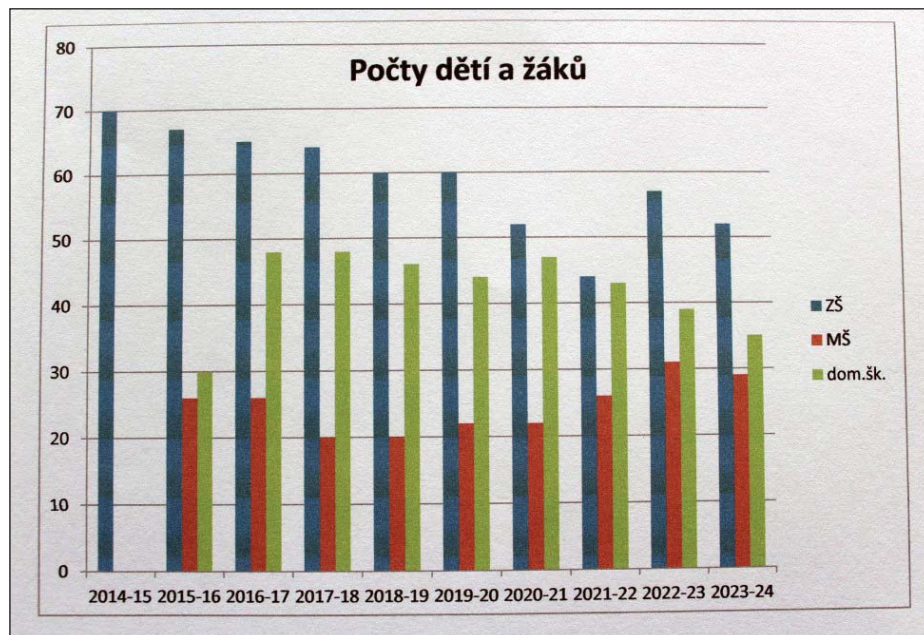
■ Rozhodl jsem se napsat tyto řádky po návštěvě schůzky rodičů v Muzeu dne 15. 4. 2025.

Netroufám si hodnotit úroveň a kvalitu našeho školství na nejvyšší úrovni. Co ministr, to nový směr, nové nápady, nařízení, vyhlášky a další administrativa. A co vy tam dole...? Každá škola má však prostor na vlastní zaměření, na tvorbu Školního vzdělávacího programu a může využít vyhlášené projekty. Vše by mělo vyhovovat zájmu dětí a jejich rodičů a samozřejmě možnostem školy. Tady je velmi důležité, jak škola komunikuje s rodiči, Školskou radou a Sdružením rodičů a přátel školy. Využívání zpětných vazeb je, myslím, základ úspěšné se rozvíjející školy.

Obecně populace stárne, dětí ubývá. Ale proč v naší škole, která je vybavena jak materiálně, tak i kvalitním pedagogickým sborem ubývá dětí (viz. graf)? Obec pro stabilitu pedagogů nabízí ubytování, dotuje školu finančně. Občané, a v minulosti i místní podnikatelé, ji podporovali a podporují. Další úbytek dětí bude nesmyslným zrušením Dětského domova v Sedloňově. Otázka školy je pro deštěnské občany velmi citlivá.

Nabízí se několik otázek, na které já neznám odpověď:

- Proč odcházejí mladí učitelé, kteří jsou ještě neopotřebovaní a určitě plní elánu? To je asi otázka vnitřních vztahů.
- Proč odcházejí děti do jiných škol, když mají školu v místě?
- Dělají zastupitelé vše pro to, aby se stav změnil?

- Jsou rodiče dostatečně aktivní ve vztahu ke škole, v komunikaci se školou a zmíněnými organizacemi a sdruženími?
- Je škola ochotná a vstřícná k řešení problémů?
- Je aktivita Školské rady a SRPDŠ dostatečná?
- Chceme školu pro budoucnost obce?
- Semknou se občané na podporu školy v okamžiku jejího ohrožení, a je jedno zda jejich děti chodí či nechodí do školy v místě?

Určitě by se našlo víc otázek, ale to už záleží na zájmu dotčených. Pokud se o problému nemluví a nediskutuje, jako by neexistoval.

Mgr. Václav Vojtěch

Dovolte mi reakci na článek týkající se situace ve škole. Téma škola se v naší obci řeší poměrně dlouho napříč všemi zastupitelstvy. Jsme si vědomi, že se jedná o velmi citlivou záležitost, na kterou je mnoho velmi protichůdných, až extrémních názorů. Občané si musí uvědomit, že je škola samostatný právní subjekt. Zastupitelstvo samozřejmě může předkládat určité návrhy, ale nemůže vyžadovat, aby byla přijata. Současné zastupitelstvo určilo pracovní skupinu, která se škole věnuje a s paní ředitelkou pravidelně jedná. Spolupráce mezi ředitelem školy a zastupitelstvem je klíčová pro rozvoj školského zařízení.

Hned po volbách do zastupitelstva se schválil příspěvek 3 000 Kč a obec tak přispívá všem prvňáčkům na nákup školních pomůcek a vybavení. Obec finančně přispívá škole ročně cca 2,7 mil Kč a podporuje učitelé sníženým nájmem školních bytů. Na podnět obce se zorganizovaly nové volby do školské rady, která má nyní šest členů. V současné době plánuje obec do školy investovat např. výměnou svítidel ve školní tělocvičně, výměnou teplovodních rozvodů a tepelného zdroje a opravou dlažby u vchodu do školy. Z toho jasně vyplývá, že zřizovatel škole věří a chce ji podporovat a zachovat. Uvědomujeme si důležitost této instituce a provázanost na komunitu celé naší obce. Prosím občany, aby své připomínky komunikovali s vedením školy napřímo. Věřím, že budou vyslyšeny ke spokojenosti všech.

Zastupitelstvo obce má ve vztahu ke škole ty pravomoci a odpovědnosti:

- zastupitelstvo obce školu zřizuje
- jmenuje ředitele
- rozhoduje o výši finančních prostředků pro provoz školy (např. energie, opravy) a schvaluje investice do školní budovy
- dohlíží na její činnost a hospodaření
- může provádět veřejnosprávní kontrolu

Simona Vlková, starostka obce

Paní ředitelce jsme dali také možnost se vyjádřit.

ODKUD SE VZALA VÍLA MEDUMÍNA

■ Tam, kde pryskyřníky šumí ve větru a kde včelky bzučí ostošest, uprostřed louky na kraji palouku, narodila se víla Medumína. Oděna byla v prostých šatech z průsvitných lístečků planých růží. V ranním sluníčku se zaleskla její bledá křídélka. Ještě nesvítla. Vílí křídla začnou svítit, až zjistí, kam patří. Zda do lesa, nebo na zahradu. Poté začnou křídla zářit a třpytit se všemi odlesky duhy. Víla si zkusila párkrát popoletět, vítr ji proháněl po louce sem a tam.

Naštěstí byla na pravidelné obhlídce po horách Kačenka – strážkyně Orlických hor. Ta nechala přivát k víle teplejší vítr, který byl tak jemný, že to byl spíš polibek na tvář než vítr, který před chvilkou s vílou zmítal. Víla poděkovala pokývnutím hlavy, slyšela veselý smích Kačenky, která pokračovala dál ve své obhlídce.

Jenže najednou se odnikud objevil studený vítr. Rampušák, zimní pán hor, o sobě stále ještě dával vědět. Všechny kytičky jako kdyby najednou ztratily dech. Jako kdyby vdechly mrazivý vzduch, ztuhly a sklonily své malé hlavičky. Naše malá víla byla nešťastná, s touto situací si neuměla poradit, snažila se popoletět a květinkám pomoci, ale i její křídla promrzla, a tak se dala do tichého vílího pláče. Ale ani tentokrát ji nenechala Kačenka na holičkách a rozhodným pohybem ruky Rampušáka zastavila a prudce zavrtěla hlavou. Rampušák se na ni podíval, ale Kačenka vypadala velmi rozhodně. Tak jen pokýval hlavou a trochu smutně se usmál, pak luskl prsty a zmizel.

A Kačenka? Ta se usmála a poslala polibek i slunci a to začalo hřát, až najednou začalo být teplo a květiny i malá víla Medumína mohly zase dýchat. Naše malá víla zkusila několikrát zamávat křídly. I ta fungovala přesně tak, jak mají. A také začala zářit, ale jinak, než by měla. Zářila jako odlesky louky i zahrady. Takže byla úplně speciální a víla Medumínka mohla a stále může pomáhat úplně všem. Jak na louce, tak na zahradě. Příjemně jí vždycky u toho hřálo u srdce, že ona - Medumína je vlastně úplně první víla, která si může létat, tam chce, a pomáhat, kde se dá. Také si tenkrát zapamatovala, jak Kačenka vypadá.

A jak vypadá? Inu jako roztomilá mladá dívka, chodí bosa, oděna je v barevné sukni a halence, na hlavě má věneček z lučních květin. Má ráda všechna zvířátka, rostliny a taky víly a skřítky.

Malá Medumínka se začala smát, radostí a nadšením, že je všechno v pořádku. Kačenka se také rozesmála, poslala Medumínce ještě jeden teplý polibek na tvář, který se její tváře něžně dotkl, a pokračovala dál svojí cestou, a kdekoli se dotkla svojí malou nožkou, tak byl na jedno mrknutí okem vidět její otisk a po chvilce zde vyrostla květinka. Pak už byl slyšet jen její zpěv a za chvíli bylo ticho a slyšet už bylo jen šumění potůčku a zpěv ptáků.

Víla Medumínka mohla dát pokračovat ve svých vílích povinnostech, opečovávala květiny a pomáhala včelkám nosit med do úlu. To bylo totiž ještě dávno předtím, než Gregora potkala. Ten se narodil o den později. Jeho maminka používala místo kolébky skořápku od oříšku a později na sebe s malou Medumínkou i párkrát narazili. Už tenkrát připadal Medumínce velmi zábavný a byl to její úplně první kamarád. Necítila se díky němu tak sama. Gregor uměl vyprávět báječné historky. A vyprávěl je všem. I malým tvorečkům, jako jsou třeba žížaly. Nebo svým mladším bráškům, než se objevil ve své vlastní zahradce.

Malá Medumínka si umínala tento svůj příběh zapamatovat, aby ho jednou mohla vyprávět svému miminku.

To se jí a vlastně i Gregorovi jednoho chladného jarního večera splnilo. Narodil se jim malý chlapeček, který měl oči po Gregorovi a vílí schopnosti po Medumíně. Medumína mu tohle kouzelné setkání každý večer před spaním vyprávěla a její chlapeček vždy s největším poslušal a doufal, že jednou Kačenku také potká. Medumína mu ušila i panenku, která byla Kačence velmi podobná. Tu si při vyprávění příběhu vždy držel v náručí. A my můžeme malému synkovi Medumínky a Gregora popřát jen to nejlepší a budeme společně s ním doufat, že se mu jeho přání jednoho dne splní.

Petra Holoubková

TROCHA HUMORU

Sedí dva u piva a společně teskní. Soused povídá: „Copak vy, vy si jen tak pijete, ale mně utekla žena!“

„To nic není, mně se naopak zase vrátila!“

Co každý muž rád slyší po velmi pozdním návratu domů: „Miláčku, ráda tě vidím, nedal by sis vychlazené pivko?“

Vybrala MJ

HLÁŠKY A CITÁTY

Když žena zhubne, je zamilovaná. Když přibere, je šťastná. A když pustí stěrače, chystá se odbočit doprava.

FAKT, že medúza přežila bez mozku 650 milionů let, dává některým lidem velkou šanci.

„Budeš mi vařit, dokud nás smrt nerozdělí.“

„Jestli ti budu vařit, tak nás smrt rozdělí hodně rychle.“

Zlořečený je ten, kdo pro skývu chleba opustí pravdu.

Jan Hus (1369-1415)

Vlk ztrácí chlupy, nikoli špatné návyky.

Narodilo se nám miminko, pane Novák. Zatím je to chlapeček.

Kdo je obklopen ušlechtilými myšlenkami, není nikdy samotén.

John Fletcher

My jsme ze sociální péče. Máme u vás nahlášeno týrání dětí. Prý dceři zakazujete mobil.

Přítel je jedna duše, která dlí ve dvou lidech.

Aristoteles (384-322 př.n.l.)

Vybral W

ÚVAHY

Film je dobrý tehdy, stojí-li za vstupenky, večeri a poplatek za hlídání.

(Alfred Hitchcock, britský režisér)

Vybrala MJ

ZUBNÍ POHOTOVOST - ROZPIS SLUŽEB

ordinační hodiny: sobota, neděle, svátek 08,00 - 12,00

Upozornění: níže uvedený seznam je orientační, zkontrolujte si jeho aktuálnost na webu Královéhradeckého kraje (lze použít uvedený QR kód)

datum	poskytovatel (lékař)	adresa ordinace	telefon
14.06.	MUDr. Pavla Valešová (MDDr. Borůvková Veronika)	Pulická 99, Dobruška	494 622 114
15.06.	MUDr. Bachanovskí	Komenského 209, Častolovice	494 322 706
21.06.	FSmile, s.r.o. (MUDr. Světlík Filip)	Tyršova 515, Opočno	777 667 353
22.06.	SJH Stomatologie, s.r.o. (MDDr. Handl Jindřich)	U Stadionu 954, Rychnov nad Kněžnou	604 878 560
28.06.	FSmile, s.r.o. (MDDr. Hanzík Kevin)	Tyršova 515, Opočno	777 667 353
29.06.	MUDr. Hlavsová Lenka	Komenského 259, Kostelec nad Orlicí	494 323 958
05.07.	Bahnik Dent, s.r.o. (MUDr. Miřejovská Dagmar)	Třebízského 799, Kostelec nad Orlicí	737 791 333
06.07.	SJH Stomatologie, s.r.o. (MDDr. Chrásková Magdalena)	U Stadionu 954, Rychnov nad Kněžnou	604 878 560
12.07.	MDDr. Slouková Kamila	Jiráskova 1389, Rychnov nad Kněžnou	494 515 694
13.07.	MUDr. Loukota Jan	Komenského 127, Opočno	494 621 665
19.07.	MUDr. Majer Rostislav	U Stadionu 1166, Rychnov nad Kněžnou	608 382 500
20.07.	MUDr. Štulík Richard	Jiráskova 1389, Rychnov nad Kněžnou	494 515 693
26.07.	Petrák stomatologie, s.r.o. (MDDr. Hubálková Anna)	Náměstí Dr. Lützowa 244, Vamberk	721 200 244
27.07.	MDDr. Motýčka Martin	Komenského 44, Rychnov nad Kněžnou	775 224 093
02.08.	MV-Med s.r.o. (MDDr. Muthsam Vojtěch)	Komenského 366, Doudleny nad Orlicí	724 277 797
03.08.	Petrák stomatologie, s.r.o. (MDDr. Petrák Tomáš)	Náměstí Dr. Lützowa 244, Vamberk	721 200 244
09.08.	Poliklinika Týniště nad Orlicí (MUDr. Veselská Renata)	Mírové nám. 88, Týniště nad Orlicí	494 371 781
10.08.	MDDr. Andělová Jana (MDDr. Seibertová Simona)	Jana Pitry 448, Opočno,	799 545 112
16.08.	FSmile, s.r.o. (MUDr. Světlík Filip)	Tyršova 515, Opočno	777 667 353
17.08.	Dvořáková Stomatologie s.r.o. (MUDr. Kovaříková Soňa)	K Nádraží 317, Potštejn	705 856 571
23.08.	MUDr. Simona Sudová, s.r.o. (MUDr. Sudová Simona)	Mírové nám. 88, Týniště nad Orlicí	494 371 031
24.08.	MUDr. Skříčková Zdeňka	Jiráskova 1389, Rychnov nad Kněžnou	494 515 695
30.08.	MUDr. Malátková Ludmila	Jiráskova 1389, Rychnov nad Kněžnou	494 515 696
31.08.	Freemed, s.r.o. (MUDr. Tancurin Michal)	Náměstí Dr. Lützowa 345, Vamberk	736 419 151
06.09.	MUDr. Simona Sudová, s.r.o. (MUDr. Sudová Simona)	Mírové nám. 88, Týniště nad Orlicí	494 371 031
07.09.	MDDr. Zdráhal Zdeněk	Masarykova 729, Kostelec nad Orlicí	721 460 150
13.09.	MDDr. Andělová Jana	Jana Pitry 448, Opočno	731 980 112
14.09.	DekaDent, s.r.o. (MDDr. Batbajar Nicholas)	Kvasiny 145	771 155 445
20.09.	JB DENT, s.r.o. (MUDr. Beránek Jan)	Komenského 828, Týniště nad Orlicí	494 371 088
21.09.	Můj zubař, s.r.o. (MDDr. Bergmannová Andrea)	Kvasinská 129, Solnice,	602 152 873
27.09.	MUDr. Bergmanová Dita	Záhumenská 445, České Meziříčí	734 324 600
28.09.	MUDr. Pavla Valešová (MDDr. Borůvková Veronika)	Pulická 99, Dobruška	494 622 114
04.10.	MUDr. Bachanovskí	Komenského 209, Častolovice	494 322 706
05.10.	MUDr. Handl Jindřich	Panská 24, Rychnov nad Kněžnou	494 531 955
11.10.	SJH Stomatologie, s.r.o. (MDDr. Handl Jindřich)	U Stadionu 954, Rychnov nad Kněžnou	604 878 560
12.10.	FSmile, s.r.o. (MDDr. Hanzík Kevin)	Tyršova 515, Opočno	777 667 353
18.10.	MUDr. Hlavsová Lenka	Komenského 259, Kostelec nad Orlicí	494 323 958
19.10.	Petrák stomatologie, s.r.o. (MDDr. Hubálková Anna)	Náměstí Dr. Lützowa 244, Vamberk	721 200 244
25.10.	SJH Stomatologie, s.r.o. (MDDr. Chrásková Magdalena)	U Stadionu 954, Rychnov nad Kněžnou	604 878 560
26.10.	Dvořáková Stomatologie s.r.o. (MUDr. Kovaříková Soňa)	K Nádraží 317, Potštejn	705 856 571

LÉČEBNÁ VÝŽIVA III.

■ Odpovědnost je na nás

Možná se časem znova naučíme respektovat starou moudrost, že kromě své kalorické a biochemické hodnoty může být jídlo zdrojem dobra a energie. „Životní síla“ je v potravinách přítomna v různém množství, v závislosti na kvalitě a čerstvosti. Zdravá výživa je důležitá pro dobrý pocit zdraví. Je-li naše životní energie oslabena nevhodnou stravou, necítíme se dobře, jsme unaveni a klesáme na mysli. Energie nás opouští a ztrácíme radost ze života. To co jíme, úzce souvisí nejen s naší vitalitou, ale i se vztahem k sobě samým, k jiným lidem, k celé naší planetě. Byli jsme většinou vychováni v názoru, že potrava je jen jakési „palivo“, umožňující fyzickou existenci, a tak jsme si jí přestali vážit.

Změna stravovacích návyků nám nabízí zcela nový způsob bytí. Jídla můžeme využít k tomu, abychom milovali, uzdravovali a léčili, abychom pečovali o sebe i o druhé. Správná výživa nám nabízí příležitost získat lepší fyzickou, citovou, společenskou i duševní kondici. Převzměme sami více odpovědnosti za svůj zdravotní stav. Skladba stravy, kterou se budeme živit, je jednou z nejdůležitějších cest k dosažení zdraví.

Bude-li vaše strava založena na plnohodnotných potravinách a pečlivě připravená, bude vaše tělo určitě mít dostatek zdravých živin v optimálních kombinacích a obejde se obvykle bez dalších doplňků výživy. Člověk nejvíce potřebuje dobré a kvalitní jídlo, nikoliv nevhodnou potravu doplňovanou pilulkami.

Dr Penny Stanwayová „Léčebná výživa při běžných onemocněních“

Pokračování příště.

W

VÝJEZDY

- Dne 10. 12. v ranních hodinách jednotka vyjela k ohlášené dopravní nehodě autobusu na silnici směr Deštné-Sedloňov. Provedeným průzkumem bylo zjištěno, že autobus v zatáčce sjel mimo vozovku až do příkopu. Hasiči zajistili místo nehody a po příjezdu vyprošťovacího automobilu HZS Rychnov n. K. jednotka odjela zpět na základnu. Spolupráce s HS Rychnov nad Kněžnou, HS Dobruška.
- Dne 11. 12. večer byla jednotka vyslána k dopravní nehodě jednoho vozidla v Deštném. Průzkumem bylo zjištěno, že došlo k samovolnému rozjetí nastartovaného dodávkového vozidla, zaparkovaného na parkovišti, a jeho sjetí do příkopu, kde zůstalo stát na kolech. V době nehody se ve vozidle nikdo nenacházel. Jednotka provedla vytažení vozidla zpět na silnici pomocí navijáku. Spolupráce s HS Dobruška.
- Při silném větru, 16. 12., vyjela jednotka celkem ke čtyřem událostem. Jednalo se o popadané stromy přes vozovku. Ve dvou případech se odklízely stromy v Orlickém Záhoří a dvakrát v Deštném. Stromy byly pomocí motorové pily rozřezány a odklizeny z komunikace.
- Dne 26. 12. dopoledne byla jednotka nejprve vyslána k otevření nastartovaného vozidla v Deštném, které se uzamklo. Jednotka provedla otevření vozidla pomocí speciálního náradí a předala ho majiteli. Poté hasiči přejížděli k pomoci s vytažením vozidla, které dostalo na kluzké vozovce smyk a sjelo do příkopu. Jednotka společně

s hasiči z HS Dobruška provedla vytažení vozidla zpět na vozovku pomocí navijáku a následně se vrátila zpět na základnu. Spolupráce s HS Dobruška.

- Odpoledne 26. 12. byla jednotka vyslána k dopravní nehodě dvou vozidel na silnici směr Deštné-Luisino údolí. Průzkumem bylo zjištěno, že došlo k dopravní nehodě vozidla ZZS a osobního automobilu. Vozidlo ZZS se po nehodě nacházelo stojící na kolech, částečně v příkopu. Vzhledem ke špatné sjízdnosti silnice, byly na zásahovou techniku nasazeny zimní řetězy. Po dohodě s velitelem zásahu, byl povolán sypač obce Deštné v Orlických horách a ten následně provedl posyp silnice v místě události. Dále byl po celou dobu zásahu zcela uzavřen silniční provoz v obou směrech. Po zadokumentování dopravní policíí, bylo vozidlo ZZS vytlačeno zpět na silnici. Spolupráce s HS Dobruška a Policíí ČR.
- K dopravní nehodě jednoho vozidla vyjela jednotka 29. 12. odpoledne na silnici směrem Deštné-Luisino údolí. Průzkumem bylo zjištěno, že se jedná o dopravní nehodu jednoho osobního automobilu, kdy došlo na kluzké silnici ke smyku a skončilo částečně v příkopě a hrozilo sjetím ze srázu. Automobil byl vytažen zpět na silnici pomocí navijáku. Jednotka dále prováděla usměrňování silničního provozu. Spolupráce s HS Dobruška a Policíí ČR.
- K první události dne 10. 1. 2025 byla jednotka vyslána v časných ranních hodinách. Jednalo se o spadlý strom tvořící překážku přes celou komunikaci. Hasiči strom pomocí motorové pily rozřezali a odklidili mimo vozovku. Dále stejný den dopoledne vyjela jednotka k otevření uzamčeného nastartovaného vozidla v Deštném. Pomocí speciálního náradí hasiči vozidlo otevřeli a předali ho majiteli. Spolupráce s HS Dobruška.
- K požáru střechy hospodářského stavení byla jednotka 11. 1. 2025 vyslána do obce Kounov. V době příjezdu jednotky na místě zasahovala jednotka HS Dobruška. Část členů jednotky se podílela na vlastním hašení objektu a část dodávala vodu do cisterny HZS Dobruška. Dále bylo prováděno vyklízení půdního prostoru, kde se nacházelo velké množství uskladněné slámy a sena a odstranění zbytků krovu střechy. Při zásahu došlo ke zranění člena naší jednotky. Na místě byl ošetřen a zkontrolován záchrannou službou a ponechán na místě. Spolupráce s HS Rychnov n.K., HS Dobruška, JSDH Nové Město nad Metují, Dobré, Dobruška, Bohdašín.
- 27. 1. 2025 brzy ráno vyjela jednotka k dopravní nehodě jednoho vozidla. Po příjezdu a provedeném průzkumu byla zjištěna dopravní nehoda osobního vozidla, které narazilo do sloupu el. vedení. Ve vozidle byly dvě zraněné osoby, které byly pomocí páteřové desky vyproštěny a předány do péče záchranné služby. Spolupráce s HS Dobruška, HS Rychnov nad Kněžnou, ZZS, Leteckou záchrannou službou a Policíí ČR.
- K pomoci dušné osobě byla jednotka vyslána 29. 1. do jednoho domu v Deštném. Hasiči provedli jedné osobě předlékařskou pomoc a následně ji předali do péče záchranné služby. Spolupráce s HS Dobruška, ZZS.
- K pomoci zapadlému vozidlu vyjela jednotka 5. 2. do obce Zdobnice. Průzkumem byla zjištěna dvě vozidla po drobné kolizi díky zledovatělé komunikaci v kopci, sjetá

na krajnici. Místo nehody označili členové jednotky výstražným trojúhelníkem, prováděli řízení dopravy na komunikaci a provedli odtažení jednoho vozidla na místo, odkud již bylo schopné pokračovat v jízdě samo. Druhé vozidlo se po nasazení sněhových řetězů rozjelo a v cestě pokračovalo samo. Spolupráce s HS Rychnov nad Kněžnou.

- Dne 22. 2. odpoledne byla jednotka vyslána k dopravní nehodě vozidla na silnici směr Deštné-Skuhrov. Po příjezdu a provedeném průzkumu byla zjištěna dopravní nehoda dvou osobních automobilů, z nichž jedno dostalo smyk a vlivem vyjetí mimo komunikaci, došlo k jeho převrácení na střechu. Řidič druhého vozidla nestihl dobrzdit a do převráceného vozidla narazil. Po našem příjezdu se již převrácený automobil nacházel zpět na kolech (převrátili ho zpět účastníci nehody). Jedné lehce zraněné osobě byla poskytnuta předlékařská první pomoc a následně byla předána do péče zdravotnické záchranné služby. Dále členové jednotky usměrňovali provoz na komunikaci. Spolupráce s HS Rychnov nad Kněžnou, ZZS, Policií ČR.
- Dne 1. 3. v ranních hodinách byla povolána Jednotka k pomoci s hledáním pohřešované osoby v katastru Deštného. Ve spolupráci s Policií ČR a dalšími jednotkami PO bylo zahájeno pátrání v rojnici. Po nějaké době bylo pátrání ukončeno z důvodu nalezení osoby bez známek života.
- Dne 2. 3. dopoledne vyjela jednotka k dopravní nehodě. Po příjezdu, provedeném průzkumu bylo zjištěno, že celkem 3 vozidla nemohou vlivem zledovatělé vozovky pokračovat v cestě a jedno z nich hrozilo pádem ze zledovatělé vozovky. Všem vozidlům byla poskytnuta pomoc s roztlačením a rozjetím a poté mohly dále jet po vlastní ose. Spolupráce s HS Dobruška a Policií ČR.
- Dne 7. 3. byli hasiči povoláni k požáru travního porostu do obce Kounov. Po příjezdu se již na místě nacházela profesionální jednotka z Dobrušky. Členové jednotky pomohli s rozvinutím jednoho vodního proudu a následným hašením trávy po vypalování. Poté byla jednotka velitelem zásahu vrácena zpět na základnu. Spolupráce s HS Dobruška a JSDH Dobré.
- K odstranění spadlého stromu přes komunikaci směr Sedloňov-Bystré byla jednotka vyslána dne 15. 3. v odpoledních hodinách. Průzkumem byl zjištěn vzrostlý strom tvořící překážku přes celou šíři komunikace. Členové jednotky ve spolupráci s profesionální jednotkou z Dobrušky pomocí motorové řezací pily strom rozřezali, odklídili a vozovku opět zprůjezdnil.
- K požáru sazí v komínovém tělese byla jednotka vyslána 1. 4. večer do obce Kounov. Po příjezdu jednotky se již na místě nacházela profesionální jednotka z Dobrušky. Po dohodě s velitelem zásahu byla naší jednotkou po celou dobu zásahu prováděna kontrola celého objektu pomocí termokamery z důvodu obavy o šíření požáru střešní konstrukcí, která se nepotvrdila. Spolupráce s HS Dobruška a JSDH Dobré.
- K dopravní nehodě na silnici směřující do Kounova vyjela jednotka dne 4. 4. v podvečer. Po příjezdu a provedeném průzkumu byla zjištěna dopravní nehoda motocyklu. V době příjezdu na místě zasahovala horská služba. Členové jednotky se podíleli na ošetřování pacienta, dále odpojili akumulátor a zkontrolovali, jestli z motocyklu

neunikají provozní kapaliny. Po celou dobu zásahu byl usměrňován provoz. Po ošetření byla osoba transportována do vozidla ZZS. Spolupráce s HS Dobruška, ZZS, Policií ČR a Horskou službou.

- Dne 19. 4. v ranních hodinách byla jednotka vyslána do Šedivin k záchraně osoby v bezvědomí. Pacient byl napojen na AED a byla zahájena resuscitace. Po příjezdu ZZS byla doktorem bohužel konstatována smrt. Spolupráce se ZZS.
- 21. 4. vyjela jednotka do obce Orlické Záhoří k záchraně dvou mladých žen, které se přesvědčily o tom, že není vhodné míchat alkohol a omamné látky. Ve spolupráci s jednotkou z Orlického Záhoří byla pacientkám poskytnuta předlékařská první pomoc a po příjezdu záchranné služby byly předány do jejich péče. Spolupráce s JSDH Orlické Záhoří a ZZS.
- Dne 3. 5. dopoledne byla jednotka vyslána na Polom k dohašení nehlídaného ohniště po předchozím pálení. Aby nedošlo k jeho opětovnému rozhoření, bylo ohniště a jeho okolí řádně prolito vodou a nakonec zkontrolováno termokamerou. Spolupráce s HS Dobruška.
- Dne 5. 5. v odpoledních hodinách byla jednotka vyslána na pomoc s odstraněním stromu ze silnice v Deštném. Po příjezdu na místo události byla silnice z poloviny neprůjezdná z důvodu spadlého stromu. Za pomoci motorové pily byl strom rozřezán a odklizen ze silnice. Po dobu zásahu byl řízen provoz.
- Dne 18. 5. v nočních hodinách vyjela jednotka k odstranění spadlého stromu tvořící překážku přes třičtvrtě vozovky v Deštném. Hasiči strom pomocí motorové pily rozřezali a odklidili mimo vozovku. Spolupráce s HS Dobruška.

JSDH

UKLIÐME HŘEBENOVKU 2025

V sobotu 10. 5. 2025 proběhl již 3. ročník plánované akce „Ukličme hřebenovku 2025“.

Před třemi roky jsme společně s panem PhDr. Bohumírem Dragounem, ředitelem Muzea zimních sportů, turistiky a řemesel v Deštném v Orlických horách, tuto akci vymysleli. Prvotním a hlavním smyslem...kromě úklidu samotného...mělo být sblížení a přivedení ke vzájemné spolupráci, jak spolky v naší obci s obecním úřadem, tak také se sousedními obcemi Sedloňov a Olešnice v Orlických horách. Plán byl takový, že se provede úklid turistických tras vedoucích ze zmíněných obcí na Černý kříž, kde se všichni nakonec setkají, společně si posedí, prohodí pár slov a dají něco dobrého z připraveného občerstvení.

Jsmo velice rádi, že se daří, ve spolupráci obce Deštné v Orlických horách, Sboru dobrovolných hasičů obce Deštné v Orlických horách a Muzea zimních sportů, turistiky a řemesel v Deštném v Orlických horách, alespoň částečně plnit záměr celé akce, i když bychom si všichni představovali větší zájem veřejnosti. O to větší radost nám letos udělala skupinka lidí z Rychnova nad Kněžnou a Heřmanic u Jaroměře, kteří se o akci dozvěděli a přijeli nám na pomoc. Své zastoupení měla i obec Sedloňov, jejíž účastníci

startovali přímo ze Sedloňova. Celkem se nás sešlo 25 lidí a jeden pesek jménem Every, který na samý závěr dostal rovněž odměnu za skvělý výkon v podobě buřtíka.

Sraz jsme měli v 8:30 na návsi v Deštném v Orlických horách, kde byli všichni zúčastnění seznámeni s organizačními informacemi, provedlo se rozdělení do skupin a těmto skupinám byly rozděleny úseky, na kterých byl prováděn úklid. Následoval rozvoz hasičským dopravním automobilem na určená místa, odkud se již pokračovalo pěšky. Uklizeno bylo cca 35 km turistických tras. Konkrétně se jednalo o dvě různé trasy ze Sedloňova na Černý kříž. Naším, deštnským, hlavním startovním místem byl Šerlich. Odtud se uklidila trasa na Velkou Deštnou, dále přes Bukačku na Černý kříž, dvěma různými trasami přes Šerlišský mlýn na Černý kříž a trasa z Polomského sedla na Vrchmezí. Během úklidu jsme nalezenými odpady naplnili deset 120 litrových pytlů, což není zrovna málo.

Jak bylo plánováno, všichni jsme se nakonec sešli na Černém kříži, kde bylo pro všechny za odměnu připravené drobné občerstvení v podobě opečených buřtů na ohni, alko i nealko pítí a také něco sladkého pro dětičky.

I když bylo oproti předešlým ročníkům trochu chladněji, panovalo docela příjemné počasí, a tak jsme si mohli chvíli posedět a užít si společně příjemný čas na kouzelném místě. Nakonec jsme důkladně uhasili ohniště, všechno po sobě uklidili a vrátili jsme se zpátky do svých domovů...naplnění dobrým pocitem z krásně strávené soboty. Všem, kdo se na této akci, jakkoliv podílel a přišel pomoci, velice děkujeme a věříme, že se příští rok opět setkáme.

Zvláště patří poděkování za skvělou spolupráci obci Deštné v Orlických horách a Muzeu zimních sportů, turistiky a řemesel, v čele s panem Dragounem.

Jaromír Meier
SDH Deštné v Orlických horách

ODDÍL ALPSKÉHO LYŽOVÁNÍ TJ SOKOL DEŠTNÉ V O. H. – VYHODNOCENÍ VELMI ÚSPĚŠNÉ SEZÓNY 2024/2025

■ Sezóna 2024/2025 je za námi a my alpské lyžaři jsme na začátku přípravného období na tu novou.

Uplynulá sezóna byla pro náš oddíl TJ Sokol Deštné v O. h. mimořádně úspěšná, neboť získal 3. místo v hodnocení Českého poháru mezi oddíly v kategorii žactva. Zasloužila se o to svými výkony na republikových závodech naše úspěšná žákovská skupina ve složení Ester Štulíková, Pepa Brychta, Pěta Sychrovský, Jenda Kráčmer, Monča Munzarová, Adam Cuthbert a Seba Juhos. Dostaly se před nás jen oddíly SA Špindlerův Mlýn a SKI Soláň. Je to obrovský úspěch a velký příslib do budoucna. Naposledy se to podařilo zhruba před 10 lety naší juniorské skupině ve složení Tomáš Klinský, Adéla Berkovcová a Lucie Rydlová. Toto by se jistě nepodařilo, kdybychom neměli dobré tréninkové podmínky na přípravu. Proto bychom rádi touto cestou poděkovali Skiareálu Šerlišský Mlýn, díky němuž se naši mladí závodníci mohou připravovat v bránách už na začátku prosince a také v závěru zimy. Obrovský dík pak patří samozřejmě Skicentru Deštné v O. h. za umožnění tréninků po celou hlavní sezónu na perfektně připravených sjezdovkách černé a Zákoutí.

A z jakých dílčích úspěchů se skládal výše uvedený triumf našich žáků? Esi Štulíková byla naší nejúspěšnější závodnicí a ve všech republikových závodech (dále RKZ) končila nejhůře do 7. místa. Na RKZ 3 na Klínovci získala stříbrnou medaili v obřím slalomu, na RKZ 4 ve Špindlu přidala bronz v SG a na Mistrovství ČR se stala mistryní republiky v obřím slalomu a k tomu přidala ještě bronz z SG. Těmito výsledky si zajistila celkové 2. místo v Českém poháru mezi jednotlivci v kategorii mladších žákyň. Mezi našimi mladšími žáky byl nejúspěšnější Pěta Sychrovský, který v prvním roce svého působení v této kategorii obsadil v Českém poháru jednotlivců vynikající celkové čtvrté místo, čímž výrazně odskočil dalším chlapcům narozeným v roce 2012. Mezi jeho největší úspěchy druhé poloviny sezóny patří 3. místo v obřím slalomu na RKZ 3 na Klínovci a vítězství ve vyřazovacím závodě tamtéž. Vynikající jsou také jeho čtvrtá místa v mistrovském GS v Říčkách v O. h. a v SG na RKZ 4 ve Špindlu. Naším druhým nejúspěšnějším mladším žákem byl Pepa Brychta. Mezi jeho největší úspěchy můžeme zařadit 6. místo v SG na Mistrovství ČR v Říčkách v O. h. (když v tréninku dokázal dokonce zvítězit) a taktéž 6. místo v SG na RKZ 4 ve Špindlu. Významnou měrou k letošnímu úspěchu přispěli také starší žáci. Největší úspěchy zaznamenal Adam Cuthbert, který obsadil v Českém poháru jednotlivců celkové 5. místo. Adamovi se dařilo především v první půli sezóny. Mezi jeho nejvýraznější úspěchy závěru sezóny patří bezesporu vítězství ve vyřazovacím závodě a 4. místo v SL na RKZ 3 na Klínovci. Mezi úspěchy můžeme zařadit také dvě umístění do 10. místa v SG (jeho nejslabší disciplíně) na RKZ 4 ve Špindlu. Těmito svými úspěchy zakončil svou jistě úspěšnou kariéru v kategorii žactva a my mu přejeme hodně štěstí

ODDÍL
LYŽOVÁNÍ

TJ Sokol Deštné v O.h.

a úspěchů v kategorii juniorů, kam v nové sezóně přestupuje. Druhým naším neméně úspěšným starším žákem je Seba Juhos, který má, na rozdíl od Adama, ještě rok v kategorii žactva před sebou. Seba se na RKZ 3 na Klínovci dokázal ve SL i v GS probojovat do TOP 10. Jeho velkým úspěchem je však 4. místo v mistrovském GS v Říčkách v O. h. Tyto jeho výsledky jsou velkým příslibem do nové sezóny.

Završením této úspěšné sezóny je, že Ester Štulíková a Petr Sychrovský byli vybráni do reprezentačního výběru žactva pro sezónu 2025/26.

Abychom tu ale nevychvalovali jen naše žáky, máme také velmi úspěšné předžáky, a to Anetku Bednaříkovou a Matouše Kubečka. Matouš celkově zvítězil mezi předžáky v prestižním celorepublikovém předžákovském seriálu Head Vitalini Cup. Anetka obsadila ve stejném seriálu v kategorii předžákyní celkové 3. místo. Za zmínku určitě stojí také celkové 10. místo Jana Stejskala mezi předžáky, avšak pouze se 6 starty z 10 možných. A celkové 14. místo Oskara Forejtky v kategorii přípravky.

Velké úspěchy naši závodníci zaznamenali také v dalším seriálu závodů, kterým je Pohár Orlických hor. V kategorii přípravek dívky celkově zvítězila Maruška Vánová a Ellinka Karvay brala bronz. Výborné je také celkové 8. místo Anežky Jelínkové a 16. místo Anetky Štočkové, která závodila s až o 2 roky staršími děvčaty. V kategorii přípravka chlapci obsadil skvělé 5. místo Martin Šiška, který byl na 6. místě následován Oskarem Forejtkem. Krásné je také celkové 12. místo Matyáše Krejzy. Mezi předžákyněmi obsadila Anetka Bednaříková celkovou 3. příčku a stačily ji k tomu pouze 3 starty. Lucka Štočková byla s pouhými dvěma starty celkově patnáctá. Mezi předžáky obsadil Jenda Stejskal celkové 6. místo. Na celkové 12. a 13. místo se zařadili za sebou Péťa Stejskal a Šimon Dvořák. Mezi mladšími žákyněmi vybojovala celkovou 4. příčku Naty Kráčmerová,

zatímco Nina Dvořáková skončila devátá. Mezi staršími zážáky brala celkové vítězství Eliška Kráčmerová, a to s minimálním tréninkem. Čtvrté místo obsadila Stella Dvořáková. Ve starších žákách bral celkové 8. místo Vojta Rademacher při počtu pouhých 3 startů, z nichž jeden závod nedokončil.

Menší skupinka našeho předžáctva a přípravky se zúčastnila také dvou zahraničních závodů. Závodu O goralský klobúčik na Slovensku a závodu Kidstrophy v rakouském Zauchensee. Na Slovensku si dobře vedla Petra Šišková, která skončila ve své kategorii na 11. místě. Její bratr Martin se umístil na 25. místě a Péťa Stejskal skončil třináctý. Každý ve své kategorii, která čítala cca 60 závodníků. V Rakousku se závodilo nakonec pouze jeden den. Druhý byl kvůli velkému množství sněhu zrušen. Výborně si vedl Oskar Forejtek, který obsadil 9. místo. Jenda Stejskal skončil na krásném 11. místě a Anetka Bednaříková byla dvanáctá.

Pozadu nezůstali ani naši nejmenší závodníci, kterým říkáme Skimyšky. Tato skupinka ve složení Stázinka Příkrylová, Agátka Prossová, Peťa Šišková, Filip Hostinský, Anetka Štočková, Anežka Jelínková a Klárka Hostinská se zúčastnila několika menších lokálních závodů a ze všech dovezla několik medailí.

Všechny výše uvedené výkony a výsledky nás naplňují velkou nadějí do budoucna a doufáme, že se v následující sezóně posuneme ještě dále.

Po vydatném odpočinku už na tom začínáme pracovat. Na začátku května jsme absolvovali týdenní soustředění na rakouském ledovci Stubai, kterého se zúčastnilo 13 dětí všech kategorií. I když počasí nebylo zcela ideální, nalyžovali jsme spousty kilometrů a důkladně zapracovali na lyžařské technice. Máme za sebou kondiční testy a začaly pravidelné tréninky. V létě nás pak čekají již tradiční dvě týdenní soustředění.

Budeme tedy dělat vše pro to, aby příští sezóna byla ještě lepší.

Pokud se chcete přidat do našeho týmu, ozvěte se. Skvělá parta a zábava zaručena. Neustále přijímáme nové děti, a to už od ročníku narození 2021. Velmi rádi mezi námi přivítáme kohokoliv, kdo má zájem o tento krásný sport (kontakt: Radka Jakoubková na www.tjdestne.cz). Můžete sledovat naše aktivity na sociálních sítích (Facebook: TJ Sokol Deštné v Orlických horách, Instagram: [@ski.sokoldestne.cz](https://www.instagram.com/ski.sokoldestne.cz)).

Radka Jakoubková (tjdestne@hotmail.cz)

MISTROVSTVÍ V HOKEJI V PLNÉM PROUDU, TAK SE NABÍZÍ MALÁ ZMÍNKA

■ O tom, že jsme vesnice plná sportovců není pochyb a nejsou to jen lyžaři, fotbalisté, skibobisté či horolezci a spousty dalších.

Také hokejisté: jeden stále aktivní a dávno velký nejen věkem, ale i výškou a jeden 5letý nováček

Mikuláš Pohl/1999/ začal svou hokejovou kariéru v Novém Městě nad Metují a odtud si jej vybral hokejový extraligový klub Hradec Králové, kde v letech 2012–2018 prošel několika kategoriemi od mladšího dorostu, kde dvakrát po sobě se stali Mistři republiky, staršího dorostu, juniorku až po A team.

V roce 2018/19 dostal příležitost si zahrát v prvoligovém Přerově a dál postupně v klubech:

HK Nový Jičín, BK Nová Paka, HC Trutnov, HC letci Letňany.

Od roku 2022 jej opět můžete potkávat na zimním stadionu v Novém městě nad Metují, kde trénuje a k hokeji se věnuje mimo jiné i crossfitu.

V Novém Městě n. M. se jim/ samozřejmě myšleno muži TJ Spartak NM/ podařilo mít velice úspěšnou sezonu 2024-25, kterou uzavřeli Vítězstvím v Krajské lize mužů a Mikuláš byl oceněn Sportovcem roku města Nové Město nad Metují.

A ve stejném klubu letos začal i malý Miky Pohl. I on už okusil výhry i prohry v zápasech a turnajích a zatím vypadá, že se potatil. Oběma: HODNĚ ŠTĚSTÍ!

Josef Pohl

VZPOMÍNKY NA KARLA BALÁČKA, SKIBOBISTÉ PŘIŠLI O SRDEČNĚHO PARTÁKA

■ DOBRUŠKA – Druhý táta, úžasný kamarád a člověk – tak nejčastěji vzpomínají na dobrušského skibobového trenéra Karla BALÁČKA ti, kteří ho znali. V neděli 20. dubna 2025 ve věku nedožitých 80 let navždy odešel z našeho světa. Skiboby byly pro dlouholetého předsedu Skibob klubu Dobruška, který stál u samotného zrodu oddílu, jeho druhým dítětem. Sport, kterému zasvětil celý svůj život, pro něj nebyl jen koníčkem, ale posláním. Jeho oddanost, energie a lidskost zanechaly nesmazatelnou stopu nejen ve světě skibobů, ale především v srdcích těch, kteří s ním měli tu čest trávit čas. On-line deník Sport Rychnovska oslovil jeho kamarády, mistry a mistryně světa a položil jim otázku: Jaký byl Karel Baláček a jak na něj budou vzpomínat?

Pavel HARNACH (Skibob klub Dobruška): „Zastihla nás smutná zpráva o odchodu úžasného člověka,

SKIBOBY byly Karlovi Baláčkově velkou láskou.

Foto - Archív Skibob klub Dobruška

Kristýna KAUFMANOVÁ - HARNACHOVÁ (Skibob klub Dobruška): „Zemřel úžasný člověk, náš druhý táta, skiboby bez Karlíka už nikdy nebudou takové. Děkuji, že jsme tě mohli poznat a prožít s tebou spousty nezapomenutelných okamžiků. Děkujeme Karlíku.“

Petr TOJNAR (předseda Českého skibobového svazu): „Karel Baláček byl jedním ze zakládajících členů skibobového oddílu v Dobrušce. Tento oddíl byl založen v roce 1966 a první výbor tvořili, Miloš Tribula, Ladislav Nývlt, Ladislav Sucharda a Karel Baláček. Karel Baláček byl do poslední chvíle členem skibobového oddílu, nejprve jako závodník, později jako trenér a dlouholetý předseda tohoto oddílu. Za svoji činnost pro skibobový sport byl několikrát oceněn a to jak městem Dobruška, Okresním výborem ČUS Rychnov nad Kněžnou i Krajským výborem ČUS Královéhradeckého kraje.“

Aneta HAVLÍČKOVÁ (Sokol Deštné, 4x mistryně světa): „Je to velice smutná zpráva. Na Karla budu vzpomínat jen v dobrém. Moje první jízda na skibobu byla právě s Karlem a díky jeho přístupu mě to hned začalo bavit. Dokázal poradit i podpořit, nedělal rozdíly a zdravě nás motivoval. Za to si ho moc vážím. Těžko budeme hledat někoho, kdo naším sportem tak žil a tolik mu obětoval.“

David KREJČÍ (Sokol Deštné, 12x mistr světa): „Nechce se mi tomu ani věřit. Byl to velký srdcař, který dělal první poslední pro Skibob klub Dobruška, oddíl Deštné a pro skibobový sport všeobecně. Vzpomínat budu na jeho tréninky a stavbu tratí, on měl vždycky svůj nezapomenutelný styl. K tomu měl neskutečný smysl pro humor, jeho originální hlášky jsou legendární, bude nám všem moc chybět...“

Kateřina JÍLKOVÁ - KO-NEČNÁ (bývalá skibobistka, skončila v roce 2016): „Karel byl supr člověk. Já jsem se skiboby začínala až jako senior a bral mne jako malou holku, se vším mi vždycky poradil. Budu na něj vždy vzpomínat jako na trenéra, který bral všechny stejným mětrem. Byl to takový náhradní táta všech a za skiboby by asi nic nevyměnil. Doma jsme vždycky

MISTŘI Z DEŠTNÉHO David Krejčí s Pavlem Čiháčkem.
Foto - Archív Pavel Čiháček

NA SJEZDOVCE byl Karel Baláček doma. V Deštném s Bohumilem Fleglem.

Foto - Archív Bohumil Flegl

velikán velikánů. Pro nás byl druhým tátou a otcem skibobového sportu v České republice. Myslím si, že by se nenašel nikdo, kdo by ho neměl rád nebo komu by v životě nepomohl. Strašně mě mrzí, že už tu s námi není a vzpomínám na něj slzami. Na druhou stranu mi je ctí, že jsem ho mohl znát a strávit s ním tolik času. Naučil nás nejenom sportovat, ale také slušnému chování, vážit si věcí a přátel. Byl to člověk, který když všichni říkali, že to nejde on už to měl hotový. Doufám Karle, že se teď na nás ze shora díváš a budeš dále dohlížet na naši jízdu a trénování. Moc ti za vše děkujeme. Dovol mi vzpomenout na tvoje slova „zkrátka skiboby jsou tvrdý sport a komu se to nelíbí, ať jde hrát šachy.”

Jan PÁSLER (Sokol Deštné, předseda oddílu skiboby): „Karla znám ještě z dob, kdy trénoval i mé dva syny jako žáky. Byl to neskutečný člověk, který pro skibobový sport věnoval všechnu volný čas. Nikdy nedokázal zkazit náladu a byl vynikající kamarád. Na Karla si vzpomenu kdykoli, když někdo vysloví jeho jméno. Na něho se prostě zapomenout nedá.“

Zuzana KOMŮRKOVÁ - HAŠKOVÁ (Skibob klub Dobruška): „Tato zpráva mě velmi zasáhla. Kája byl jako můj druhý táta, se kterým jsem trávila celou zimu na kopci. Bez něj už nebudou skiboby to, co bývaly. A už vůbec ne Skibob klub Dobruška jako takový. Přišli jsme o skvělého trenéra, činovníka a člověka. Nikdy nezapomenu! Děkuji za vše, TRENÉRE!“

říkali, že až nebude Karel, tak to bude konec skibobu na Deštný a hlavně v Dobrušce ... Co mi asi bude znít pořád v hlavě je jeho hláška ke mně: Kačeno, přestaň už s tím skibobem zametat sjezdovku a koukej jet normálně.“

Bohumil FLEGL (Skibob klub Dobruška, 32x mistr světa v seniorské kategorii): „Byl to úžasný člověk, náš druhý táta, výborný trenér a hlavně supr kamarád. Bude nám chybět, při tréninku, na závodech a u pívka, když vyprávěl o svých nekonečných zážitcích ze skibobového sportu. Jsem rád, že jsem s ním mohl prožít spoustu sportovních let. Díky Kájo.“

Dominik HARNACH (Skibob klub Dobruška): „Karel byl

Autor: Pavel Kumpošt
Zdroj: www.sport-rychnovska.cz
Vybral Jan Páslér

VÁŽENÍ OBČANÉ,

víte, že máte možnost zapojit se a stát přispěvatelem a dopisovatelem obecního zpravodaje?

- Pro každé číslo vydání je stanoven termín uzávěrky, který bývá zveřejněn v tiráži posledního čísla.
- Text by měl být zpracován v nejběžnějším textovém formátu Word.
- Fotografie a další doprovodné grafické materiály se dodávají ve formátu jpg. Fotografie není vhodné vkládat do Wordu, ale posílat jako samostatné přílohy. Historické fotografie, které nejsou v digitální podobě, je možné dodat v klasickém provedení.
- Zasláním příspěvku na e-mailovou adresu urad@obecdestne.cz nebo jeho doručení do kanceláře obecního úřadu autor vyjadřuje souhlas se zveřejněním a s těmito pravidly.
- Každý příspěvek musí být podepsán jménem a příjmením autora. Autor musí redakci uvést svoji adresu či název a sídlo organizace, za níž příspěvek posílá. Pokud chce příspěvek zveřejnit pod zkratkou, uvede tuto informaci pod textem, ale údaje o autorovi musejí být předány redakci. Anonymy nebudou zveřejňovány.
- Za správnost a věcnost údajů v příspěvku odpovídá autor externího příspěvku, ne vydavatel zpravodaje.
- Příspěvky musejí respektovat zásady slušného chování, nesmějí obsahovat vulgární urážky, osočování, pomluvy apod.

Obec Deštné v Orlických horách je vydavatelem Deštníku
a poskytuje prostor pro příspěvky dopisovatelů.

Zpravodaj obce Deštné v Orlických horách je od roku 2018 k dostání zdarma.
Pokud jste využívali zasílání zpravodaje poštou, po úhradě poštovného
vám jej budeme nadále zasílat.

Deštník si lze objednat:

osobně na obecním úřadě, e-mailem na adrese: urad@obecdestne.cz
nebo SMS na telefonu: 702 004 318.
Tak budete mít své číslo zajištěno.

Deštník – zpravodaj obce Deštné v O. h.

Periodický tisk územního samosprávného celku.

Registrován Ministerstvem kultury ČR pod reg. č. MK E ČR 11921

Vychází 4x ročně, náklad jednoho vydání je 300 kusů.

Uzávěrka tohoto vydání byla 15. května, uzávěrka dalšího čísla je 15. srpna 2025.

Otištěné příspěvky mohou být stanoviskem autora a nemusí
vyjadřovat postoje vydavatele!

Redakční rada:

Kateřina Tenchová Dismanová,

Mgr. Václav Vojtěch (W), Lenka Zábranská (LZ).

Adresa redakce: Obecní úřad, 517 91 Deštné v Orlických horách č. 61

tel.: 494 663 187, fax: 494 663 187

e-mail: urad@obecdestne.cz

Vydává obec Deštné v Orlických horách.

Toto číslo vyšlo v červnu 2025

Kultura v Deštném

jaro/léto 2025

sobota 12. dubna	Velikonoční dílny	10 - 14	Muzeum
sobota 12. dubna	Uklidíme Česko	14:00	Zahrada u muzea
středa 16. dubna	Velikonoční dílny a den otevřených dveří	15 - 17	Základní a mateřská škola
18. - 20. dubna	Velikonoční krmelec - cukrárna a dílny	11 - 17	Kozí chlívek
středa 30. dubna	Čarodějnice	17:00	Zahrada u muzea
sobota 10. května	Uklidíme hřebenovku	10:00	Sraz na návsi
pátek 23. května	Noc kostelů	16 - 20	Kostely a kaple místní farnosti
pátek 23. května	Koncert - smíšený pěvecký sbor Kácov	20:00	Kostel sv. Máří Magdaleny
úterý 10. června	Zájezd nejen pro seniory	7:30	Lysice
středa 11. června	Vernisáž výstavy s doprovodným programem	18:00	Muzeum
bude upřesněno	Pochod okolo Deštného	9:00	Základní a mateřská škola
čtvrtek 26. června	Školní akademie	16:00	Základní a mateřská škola
sobota 5. července	Country večer	18:00	Zahrada u muzea
sobota 12. července	Dvořákův festival	18:00	Kostel sv. Matouše
sobota 19. července	Deštnská pouť	14:00	Zahrada u muzea
1. - 3. srpna	Tavení skla dřevem	14:00	Zahrada u muzea
pátek 15. srpna	Mše svatá	16:30	Kaple Blahoslavené Panny Marie
sobota 30. srpna	Kačenciho loučení s létem	13 - 15	Jedlová - chata Kristýna
sobota 6. září	Výročí 100 let Masarykovy chaty	10 - 15	Masarykova chata
sobota 20. září	Koncert - festival F. L. Věka	17:00	Kostel sv. Máří Magdaleny

Těšíme se na Vás

Klub českých turistů, odbor Hradec Králové, z.s.,
Klub českých turistů, oblast Královéhradeckého kraje

Ilustrace: Prouzová Alena, KČT - <https://www.instagram.com/alenaprouzova/>

POZVÁNKA

100 let Masarykovy chaty na Šerlichu
1925 - 2025

na sobotu 6. září 2025 v 11 hodin

Startovné dobrovolné

Občerstvení zajištěno

Trasy libovolné

Ubytování k dispozici

Kyvadlová doprava zdarma

Parkoviště Deštné, Zákoutí - parkoviště Šerlich, sedlo

9:30, 10:30, 11:30, 12:30, 13:30, 14:30

Parkoviště Šerlich, Sedlo - parkoviště Deštné, Zákoutí

10:00, 11:00, 12:00, 13:00, 14:00

Záštitu převzala obec Deštné v Orlických horách

Královéhradecký kraj

cestovní kancelář

HOŠKA TOUR